

Analyse:

RETSSIKKERHED OG GENNEMSIGTIGHED I ADVOKATUNDERSØGELSER

Af Gerd Sinding

Retssikkerhed og gennemsigtighed i advokatundersøgelser

© Justitia og forfatteren, 2022

ISBN: 978-87-972489-6-6

Justitia - Danmarks uafhængige juridiske tænketank

Fruebjergvej 3. 2100 København Ø

www.justitia-int.org

info@justitia-int.org

Justitia er Danmarks eneste juridiske tænketank, der alene har fokus på retssikkerhed og frihedsrettigheder. Justitias formål er gennem analyser af høj faglig kvalitet og fremsættelse af konkrete juridiske løsningsforslag at påvirke den offentlige og politiske dagsorden med henblik på at fremme en politisk kultur, hvor disse værdier nyder den nødvendige respekt.

Justitias publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

Analysen er blevet til med støttes fra:

Jyllands-Postens Fond

1	Resumé	2
2	Indledning	4
3	Hvad er en advokatundersøgelse?	6
3.1.1	Forskellige former for advokatundersøgelser	7
3.1.2	Valg af undersøger	14
3.1.3	Undersøgelseskommissoriet og offentliggørelsen af dette	14
3.1.4	Grundlaget for undersøgelsen	14
3.1.5	Kontradiktion og høring	15
3.1.6	Overvejelser og anbefalinger	15
4	Emnet for undersøgelsen og formålet hermed	17
4.1.1	Emnet for og formålet med undersøgelsen	17
4.1.2	De undersøgte forholds alder	17
4.1.3	Undersøgelsesernes konsekvenser	18
4.1.4	Overvejelser og anbefalinger	18
5	Gennemførelsen af interviews i forbindelse med advokatundersøgelser	21
5.1.1	Gennemførelse af interviews	21
5.1.2	Overvejelser og anbefalinger	23
6	Databeskyttelse	27
6.1.1	Datatilsynets afgørelse i sagen om TV2	27
6.1.2	Overvejelser og anbefalinger	28
7	Kontradiktion	30
7.1.1	Høring af de berørte	30
7.1.2	Overvejelser og anbefalinger	30
8	Offentliggørelse	32
8.1.1	Offentlig omtale og offentliggørelse af undersøgelsesrapporten	32
8.1.2	Overvejelser og anbefalinger	32
9	Sammenfatning og anbefalinger	33
9.1.1	Justitias analyse	33
9.1.2	Justitias anbefalinger	35
10	Bilag	36
10.1.1	Bilag 1: Advokatundersøgelser, som har dannet grundlag for Justitias analyse	36
10.1.2	Bilag 2: Undersøgelsesernes formål og konsekvenser	36
10.1.3	Bilag 3: Interviews som grundlag for undersøgelserne	36
10.1.4	Bilag 4: Valg af undersøger	36
10.1.5	Bilag 5: Er undersøgelserne helt eller delvist offentligt tilgængelige	36
10.1.6	Bilag 6: Undersøgelsesernes karakter, jf. Danske Advokaters kriterier	36

1 Resumé

I de senere år har såvel Folketinget og offentlige myndigheder som private organisationer i stigende omfang gjort brug af advokatundersøgelser.

Brugen af advokatundersøgelser kan give anledning til betænkeligheder og en række retssikkerhedsmæssige overvejelser.

Det viser både den offentlige debat og den omstændighed, at Advokatrådet i efteråret 2021 har nedsat en arbejdsgruppe, som skal udarbejde forslag til en vejledning til advokater for udarbejdelse af advokatundersøgelser og anbefalinger til bedste praksis på området

Justitia har på den baggrund gennemgået i alt 15 advokatundersøgelser og det materiale om disse, som har kunnet tilvejebringes.

Analysen viser et behov for nærmere at afgrænse anvendelsesområdet for advokatundersøgelser, således at advokatundersøgelser kun anvendes i forbindelse med juridiske undersøgelser og ikke i forbindelse med undersøgelser, som har til formål for eksempel at afdække kulturen i en organisation.

Desuden viser analysen et stort behov for større gennemsigtighed og styrkelse af retssikkerheden på området.

For den, som i dag bliver bedt om at medvirke i en advokatundersøgelse, er det således ofte helt uklart, hvad dette indebærer, og hvilke rettigheder og pligter, man har i forbindelse med undersøgelsen. Det gælder, uanset om man er "anklaget", "forurettet" eller "almindeligt vidne" i forbindelse med denne.

Der findes i dag ingen lovbestemmelser om advokatundersøgelser.

En advokat, som gennemfører en advokatundersøgelse, repræsenterer klienten, altså den, som har bestilt undersøgelsen. Det betyder, at det er klienten, som bestemmer, hvad advokaten skal undersøge (eller undlade at undersøge), og på hvilket grundlag undersøgelsen skal foretages. Advokaten leder undersøgelsen på sin klients vegne og formulerer resultatet. Advokatundersøgelser er altså ikke uvildige i egentlig forstand. Tværtimod kan fremgangsmåden i forbindelse med advokatundersøgelser snarere sammenlignes med den gammeldags, inkvisitoriske straffeprocess, hvor anklager og dommer er én og samme person, end med de mere tidssvarende partsprocesser med en uvildig og uafhængig dommer eller opmand, som kendes i moderne, vestlig retspleje og inden for voldgiftsretten.

Justitia anbefaler på den baggrund

1. At anvendelsesområdet for advokatundersøgelser afgrænses nærmere, således at det fastslås, at advokatundersøgelser kun bør anvendes i forbindelse med juridiske undersøgelser og ikke i forbindelse med for eksempel undersøgelser, som har til formål at afdække kulturen i en organisation.

2. At det i de advokatetiske regler tydeliggøres, at en advokat ikke må påtage sig arbejde, som ikke er juridisk, medmindre advokaten har de nødvendige kompetencer hertil.
3. At alle advokatundersøgelser indeholder oplysninger om
  - a. Relationen mellem opdragsgiveren og undersøgeren
  - b. Kommissoriet for undersøgelsen
  - c. Grundlaget for undersøgelsen
  - d. Den kontradiktoriske proces i forbindelse med undersøgelsen
4. At der fastsættes klare retningslinjer for
  - a. i hvilket omfang, man har pligt til at give oplysninger i forbindelse med en advokatundersøgelse, herunder deltage i et interview
  - b. hvordan interviews under en advokatundersøgelse bør foregå
  - c. hvilken form for bistand, man har ret til eller krav på, når man bliver inviteret til et interview
5. At Advokatsamfundet i sin kommende vejledning til advokater for udarbejdelse af advokatundersøgelser og anbefalinger til bedste praksis på området fastsætter retningslinjer for
  - a. indsamling og håndtering af data i forbindelse med gennemførelsen af advokatundersøgelser, herunder for, hvordan indsamlingen af personoplysninger i forbindelse med en advokatundersøgelse kan begrænses på en sådan måde, at der med sikkerhed er hjemmel til at behandle oplysningerne.
  - b. i hvilket omfang og på hvilken måde, de personer, som er berørt af en advokatundersøgelse, skal have adgang til kontradiktion.
  - c. hvornår en undersøgelsesrapport vedrørende en advokatundersøgelse kan eller skal offentliggøres, om rapporten skal offentliggøres i sin fulde længde, eller om der alene bør udarbejdes et resumé, samt i hvilket omfang de oplysninger, som er indeholdt i undersøgelsesrapporten, bør anonymiseres.

2 Indledning

I de senere år har såvel Folketinget og offentlige myndigheder som private organisationer i stigende omfang gjort brug af advokatundersøgelser. Undersøgelserne er anvendt i meget forskellige sammenhænge, men offentligheden har formentlig kun kendskab til et fåtal af de advokatundersøgelser, som foretages. Blandt disse kan nævnes for eksempel

- undersøgelsen vedrørende forholdene i DR-pigekoret, som blev afsluttet i november 2021¹
- undersøgelsen til belysning af politiets brug af "action cards" i forbindelse med aflivningen af alle mink i Danmark i efteråret 2020², som for nylig er gennemført for Folketingets udvalg for forretningsordenen
- undersøgelsen, som Det Konservative Folkeparti har fået foretaget til belysning af en række anklager mod et folketingsmedlem om seksuelt krænkende adfærd³,
- undersøgelsen af en tidligere borgmesters køb af en byggegrund³, som i begyndelsen af 2021 blev gennemført på foranledning af Fredericia Kommune, og
- undersøgelsen til belysning af en række anklager mod en TV-vært om seksuelt krænkende adfærd⁴, som blev gennemført for TV2 i 2020⁵.

Der findes ingen lovbestemmelser om advokatundersøgelser. Det er således i dag typisk den, som bestiller en advokatundersøgelse, opdragsgiveren, der formulerer undersøgelsens kommissorium og herunder bestemmer, hvad der skal undersøges, på hvilket grundlag undersøgelsen skal foretages, samt hvem, der skal inddrages i undersøgelsen. Den advokat, som gennemfører undersøgelsen, vil kun med samtykke fra den, som har bestilt undersøgelsen, kunne inddrage andre i undersøgelsen eller undersøge andet materiale, end det, den som har bestilt undersøgelsen, har anmodet om, ligesom advokaten ikke vil kunne give oplysninger om undersøgelsen til andre, medmindre, den som har bestilt undersøgelsen, har givet samtykke til det.

Brancheforeningen Danske Advokater, udarbejdede i 2012 en praktisk vejledning til udførelse af advokatundersøgelser⁶, men vejledningen er - som navnet siger - kun en vejledning. Advokatmyndighederne har på nuværende tidspunkt ikke fastsat retningslinjer for udarbejdelse af advokatundersøgelser. Advokater, som foretager advokatundersøgelser, er således alene bundet af de advokatetiske regler i deres arbejde og af de regler, som måtte følge af anden lovgivning om for eksempel databeskyttelse eller tavshedspligt. Advokatrådet⁷ har i efteråret 2021 nedsat en arbejdsgruppe om advokatundersøgelser⁸. Arbejdsgruppen har bl.a. til opgave at udarbejde en vejledning til advokater for udarbejdelse af advokatundersøgelser. Arbejdsgruppen skal herunder beskrive de advokatetiske rammer for advokatundersøgelser og komme med anbefalinger til bedste praksis på området.

¹ file:///C:/Users/Gerd%20Sinding/Downloads/advokatundersogelse_-_dr_pigekoret_98ef9f3b.pdf

² <https://www.fredericia.dk/nyheder/fredericia-kommune-overdrager-sager-til-politiet>

³ <https://www.altinget.dk/artikel/naser-khader-melder-sig-ud-af-konservative>

⁴ <https://nyheder.tv2.dk/samfund/2021-01-05-jes-dorph-afskediget-efter-intern-undersogelse>

⁵ De omtalte undersøgelser er nærmere beskrevet i bilag 1 til denne analyse

⁶ http://www.danskeadvokater.dk/Files/Filer/Nyheder/2012/vejledning_advokatundersogelser.pdf

⁷ Advokatrådet er Advokatsamfundets bestyrelse. Advokatsamfundet fører tilsyn med alle advokater i Danmark.

⁸ <https://www.advokatsamfundet.dk/nyheder-medier/nyheder/2021/advokatundersogelser-folgegruppen-er-nedsat/>

Den manglende regulering af området og den stigende brug af advokatundersøgelser, herunder særligt i forbindelse med sager om mulige krænkende handlinger på arbejdspladsen, kan give anledning til betænkeligheder og en række retssikkerhedsmæssige overvejelser.

Justitia vil derfor med denne analyse undersøge og belyse området nærmere. Formålet med analysen er på baggrund af en gennemgang af i alt 15 advokatundersøgelser og det materiale om disse, som har kunnet tilvejebringes, at beskrive anvendelsen af advokatundersøgelser og praksis ved gennemførelsen af advokatundersøgelser nærmere. Desuden vil analysen indeholde en række retssikkerhedsmæssige overvejelser om brugen af advokatundersøgelser samt Justitias anbefalinger til en hensigtsmæssig og retssikkerhedsmæssig forsvarlig anvendelse af denne undersøgelsesform.

Det er Justitias håb, at analysen dermed kan bidrage til at kvalificere debatten om brug af advokatundersøgelser, herunder den debat, som må forventes i anledning af de initiativer, Advokatrådet vil tage i den kommende tid.

3 Hvad er en advokatundersøgelse?

Som anført ovenfor findes der ingen lovbestemmelser om advokatundersøgelser, og der findes derfor heller ikke nogen fast definition af, hvad en advokatundersøgelse er.

Af betænkning nr. 1315/96 om undersøgelsesorganer side 209 fremgår, at det kan give anledning til tvivl at fastlægge det nærmere indhold af begrebet "advokatundersøgelse".

Danske Advokater anfører på linje hermed i sin vejledning til udførelse af advokatundersøgelser, som er dateret den 2. februar 2012, at begrebet "advokatundersøgelser" har været anvendt og fortsat anvendes om en række forskellige former for undersøgelser, herunder om omfattende undersøgelser, der benyttes som alternativ til nedsættelsen af en undersøgelseskommission, om en advokats undersøgelse af faktiske forhold, f.eks. i den virksomhed, som advokaten er rådgiver for, eller en undersøgelse af de faktiske og retlige forhold hos en offentlig myndighed eller en privat virksomhed. Advokatundersøgelser kendetegnes ifølge Danske Advokater ved, at der gennemføres en indsamling, systematisering og analyse af et ofte meget betydeligt faktum med tilhørende vurdering af komplekse problemstillinger og disses eventuelle retlige følger for de berørte.

I en kendelse af 7. juni 2012⁹ anførte et flertal af Advokatnævnets medlemmer tilsvarende blandt andet, at det nærmere indhold af begrebet "advokatundersøgelser" ikke er helt klart, men at en advokatundersøgelse ofte vil være baseret på klientens kommissorium for undersøgelsen, som principielt ikke adskiller sig fra en klients opdrag i forbindelse med andre mere forekommende advokatopgaver. En advokat vil i forbindelse med gennemførelsen af en advokatundersøgelse repræsentere klienten og skal således varetage klientens interesser – og kun klientens interesser – i overensstemmelse med det foreliggende kommissorium/opdrag. Gennemførelsen af undersøgelsen skal naturligvis ske inden for rammerne af lovgivningen og god advokatskik. Advokatnævnets flertal anførte yderligere, at den undersøgelse, sagen vedrørte, havde karakter af et responsum/partsindlæg til brug for opdragsgivers beslutning om, hvorvidt der var grundlag for at gøre et straffe- og/eller erstatningsretligt ansvar gældende.

Senest har Advokatrådets formand, advokat Martin Lavesen, til "Advokaten" (nr. 4-21)¹⁰ udtalt, at en advokatundersøgelse er en analyse af et spørgsmål, som er stillet af en klient. Advokaten afdækker, hvad der er sket i en sag, beskriver et begivenhedsforløb og hører de involverede parter om deres versioner af sagen, såfremt de måtte ønske at udtale sig. Det er en opgave, som er bestilt af klienten, og som ofte vil indeholde en juridisk vurdering og måske en anbefaling til handling. En advokatundersøgelse er ikke uvildig i retlig forstand. Den er heller ikke en dom. Den er derimod en beskrivelse af de fakta, som advokaten har fået præsenteret. Helt grundlæggende arbejder advokaten for sin klient, og det er alene klientens valg, hvordan undersøgelsen skal bruges, ligesom det er klienten, der afgør, hvad der præcis skal undersøges, hvor dybdegående undersøgelsen skal være, hvilke ressourcer, der skal bruges, og hvem der skal anmodes om forklaring i forbindelse med undersøgelsen.

---

⁹ http://viden.advokatsamfundet.dk/sager/354/?get_pdf=1

¹⁰ <https://flipflashpages.uniflip.com/3/609807/1120874/pub/html5.html#page/26>

Justitia har til brug for denne analyse gennemgået tilgængelige oplysninger om i alt 15 advokatundersøgelser, hvoraf én er afsluttet i 2012, to er afsluttet i 2017 og 12 er afsluttet i 2020 og 2021.

De gennemgåede undersøgelser er meget forskelligartede, såvel hvad angår emne, som hvad angår undersøgelsesmetode og form, men må ikke desto mindre alle anses for advokatundersøgelser i henhold til de meget løse kriterier, som er refereret ovenfor.

Justitias gennemgang omfatter såvel undersøgelser, der er udført for private opdragsgivere, som undersøgelser, der er udført for offentlige eller halvoffentlige opdragsgivere.

3.1.1 Forskellige former for advokatundersøgelser

Danske Advokater sonderer i sin vejledning til udførelse af advokatundersøgelser mellem "almindelige advokatundersøgelser" og "uvildige advokatundersøgelser".

Ingen af de undersøgelsesformer, som Danske Advokater beskriver i sin vejledning til udførelse af advokatundersøgelser, kan imidlertid kaldes for "uvildig" i dette ords egentlige forstand.

Som anført i Advokatnævnets kendelse af 7. juni 2012 vil en advokat som undersøger i forbindelse med gennemførelsen af en advokatundersøgelse nemlig repræsentere klienten, altså den som har bestilt undersøgelsen. Advokaten skal derfor, som anført af Advokatnævnet, varetage klientens interesser i overensstemmelse med det foreliggende kommissorium eller opdrag. Det er altså klienten, som bestemmer, hvad advokaten skal undersøge (eller undlade at undersøge) og på hvilket grundlag undersøgelsen skal foretages. Advokaten leder undersøgelsen på sin klients vegne og formulerer resultatet. Fremgangsmåden i forbindelse med advokatundersøgelser kan dermed snarere sammenlignes med den gammeldags, inkvisitoriske straffeprocess, hvor anklager og dommer er én og samme person, end med de mere tidssvarende partsprocesser med en uvildig og uafhængig dommer eller opmand, som kendes i moderne, vestlig retspleje og inden for voldgiftsretten.

Om "almindelige advokatundersøgelser" fremgår blandt andet følgende af vejledningen:

"For sådanne, almindelige advokatundersøgelser vil der ikke være særlige krav til undersøgerens habilitet udover det, der til enhver tid følger af de advokatetiske regler. Således vil advokaten kunne undersøge en virksomhed, som den pågældende i øvrigt er rådgiver for, kunne foretage undersøgelsen uden kontradiktion og ligeledes foretage en fortrolig undersøgelse for rekvirenten. Advokaten vil også på vegne af hvergiver kunne føre en eventuel efterfølgende retssag mod de berørte personer."

"Almindelige advokatundersøgelser" kaldes på nogle advokatvirksomheders hjemmeside også for "interne undersøgelser".

Om "uvildige advokatundersøgelser" fremgår blandt andet følgende af Danske Advokaters vejledning¹¹:

"Kriterierne for, hvornår der er tale om en uvildig advokatundersøgelse er:

- 1. Sikring af advokatens uafhængighed før, under og efter undersøgelsen. Rekvirenten må derfor ikke have et fast klientforhold til advokaten eller en anden advokat fra samme advokatvirksomhed, jf. nærmere de advokatetiske regler. Advokaten og advokater fra samme advokatvirksomhed må heller ikke påtage sig advokatopgaver for rekvirenten, mens opgaven pågår, og må ikke efterfølgende beskæftige sig med sager, som undersøgelsen lægger op til.*
- 2. Der bør være et skriftligt kommissorium for undersøgelsen. Kommissoriet bør angive undersøgerens mandat, de nødvendige rammer, eventuelle tidsrammer mv.*
- 3. Sikring af, at advokaten som undersøger får adgang til alt skriftligt materiale, som er relevant for undersøgelsen, f.eks. e-mail korrespondance.*
- 4. De berørte skal have lejlighed til kontradiktion i forhold til de faktuelle oplysninger og efter omstændighederne tillige i forhold til spørgsmål af retlig karakter, inden undersøgelsen afsluttes.*
- 5. I det omfang undersøgelsesrapporten tænkes offentliggjort, bør kommissoriet offentliggøres senest samtidig med offentliggørelsen af undersøgelsens konklusioner og anbefalinger.*
- 6. Undersøgelsens konklusioner gøres tilgængelig for de berørte senest samtidig med en eventuel offentliggørelse.*
- 7. Undersøgelsen bør konkludere med vurderinger og eventuelle anbefalinger, men ikke fremstå som en afgørelse."*

"Uvildige advokatundersøgelser" kaldes på nogle advokatvirksomheders hjemmeside også for "eksterne undersøgelser".

Selv om ingen af de beskrevne undersøgelsesformer kan kaldes for "uvildig" i dette ords egentlige forstand, er det interessant at undersøge de 15 advokatundersøgelser, som danner grundlag for denne analyse, med udgangspunkt Danske Advokaters kriterier for, hvornår der er tale om en uvildig advokatundersøgelse, idet kriterierne siger noget om retssikkerheden for de berørte og gennemsigtigheden i forbindelse med undersøgelsesernes gennemførelse.

---

¹¹ Vejledningen synes på dette punkt at være stærkt inspireret af advokat Eskil Trolles overvejelser i U.1991B.365 og U1994B.359

Figur 1: Undersøgelsernes karakter, jf. Danske Advokaters kriterier¹²

1. Mulige seksuelle krænkelse i Den Katolske Kirke i Danmark

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion ¹³
✓	✓	✓	✓
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner	Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse	✓
✓	✓		✓

2. Mulige krænkende handlinger på TV 2

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
÷	?	?	✓
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner	Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse	?
÷	✓		?

3. Mulig grænseoverskridende adfærd fra Københavns Kommunes forhenværende overborgmester

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
✓	✓	✓	✓
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner	Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse	✓
✓	✓		✓

¹² Justitia har alene haft adgang til selve undersøgelsesrapporten vedrørende 12 af de 15 undersøgelser.

¹³ "De berørte skal have lejlighed til kontradiktion i forhold til de faktuelle oplysninger og efter omstændighederne tillige i forhold til spørgsmål af retlig karakter, inden undersøgelsen afsluttes."

4. Mulige krænkende handlinger i DanBred

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
?	?	?	÷
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner		Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse
÷	?		?

5. Mulige krænkende handlinger i Det Konservative Folkeparti

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
?	?	?	✓
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner		Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse
÷	✓		✓

6. Mulige krænkende handlinger over for medlemmer af DR Pigekestet

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
?	✓	✓	✓
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner		Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse
✓	?		✓

7. Forholdene for elitesvømmere i Dansk Svømmeunion

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
✓	✓	✓	✓
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner		Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse
✓	?		✓

8. Behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
✓	✓	✓	✓
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner		Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse
✓	✓		✓

9. SKATs udbetaling af refusion af udbytteskat

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
?	✓	✓	✓
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner		Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse
✓	✓		✓

10. Administrationen af forskeres særaftaler med Statens Serum Institut

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
?	✓	✓	✓
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner		Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse
✓	✓		✓

11. Fredericia kommunes salg af en byggegrund til den daværende borgmester i kommunen

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
✓	✓	✓	✓
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner		Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse
✓	✓		✓

12. Eventuelle uregelmæssigheder i driften/administrationen af Østjysk Bolig

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
?	✓	✓	?
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner		Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse
÷	?		✓

13. Politiets brug af actioncards i sagen om aflivning af mink

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
✓	✓	✓	÷
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner		Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse
✓	÷		✓

14. Nedgravningen af aflivede mink i efteråret 2020

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
✓	✓	✓	÷
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner		Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse
✓	÷		✓

15. Aalborg Kommunes indgåelse af udbygningsaftaler

Uafhængig advokat	Skriftligt kommissorium	Undersøgeren har haft adgang til alt relevant skriftligt materiale	Kontradiktion
✓	✓	✓	?
Offentliggørelse af kommissorium senest samtidig med undersøgelsesrapporten	Orientering af de undersøgte om undersøgelsens konklusioner		Undersøgelsen fremstår ikke som en afgørelse
✓	?		✓

3.1.2 Valg af undersøger

Med hensyn til de i alt 15 advokatundersøgelser, Justitia har gennemgået, kan det for så vidt angår de otte lægges til grund, at der ikke var nogen tidligere klientrelation mellem opdragsgiver og undersøger eller den advokatvirksomhed, undersøger var tilknyttet, mens det for én af de gennemgåede undersøgelses vedkommende kan lægges til grund, at der var en sådan tidligere klientrelation. For hele fem undersøgelser kan det ikke umiddelbart fastslås, om undersøgeren havde en tidligere klientrelation som omtalt i Danske Advokaters Vejledning for udførelse af advokatundersøgelser, eller om advokaten var "uafhængig"¹⁴.

3.1.3 Undersøgelseskommissoriet og offentliggørelsen af dette

Justitia har alene haft adgang til selve undersøgelsesrapporten i 12 af de i alt 15 gennemgåede advokatundersøgelser. Disse 12 undersøgelsesrapporter indeholder alle omtale af et skriftligt kommissorium. Selve kommissoriet er tilgængeligt for 11 af disse 12 undersøgelser.

Med hensyn til de advokatundersøgelser, hvor der ikke foreligger en offentligt tilgængelig undersøgelsesrapport, vides det ikke i hvilket omfang, der har foreligget et skriftligt kommissorium.

3.1.4 Grundlaget for undersøgelsen

3.1.4.1 Skriftligt materiale

Seks af de gennemgåede 15 undersøgelser er gennemført på skriftligt grundlag alene. Det er et gennemgående træk i den overordnede beskrivelse af det skriftlige materiale, at dette beskrives som "relevant" eller "tilgængeligt".

Selv i de tilfælde, hvor opdragsgiveren har bemyndiget undersøgeren til på egen hånd at rekvirere yderligere materiale, kan det imidlertid være vanskeligt at fastslå, om alt relevant materiale rent faktisk har været stillet til rådighed for undersøgeren.

3.1.4.2 Interviews

I forbindelse med ni af de gennemgåede undersøgelser er der gennemført interviews med personer omfattet af undersøgelsen.

Dette er tankevækkende, idet det af Danske Advokaters praktiske vejledning til udførelse af advokatundersøgelser fremgår, at det er udgangspunktet, at advokatundersøgelser gennemføres på skriftligt grundlag.

Den seneste tids megen omtale af advokatundersøgelser og for eksempel udtalelser fra blandt andet advokat Mette Klingsten indikerer imidlertid, at det er sædvanligt, at der gennemføres interviews i forbindelse med advokatundersøgelser.

---

¹⁴ Særligt om undersøgelsen af SKATs udbetaling af udbytterefusion bemærkes det, at Advokatnævnet i 2019 traf afgørelse om, at undersøgerne var inhabile, idet andre advokater i advokatvirksomheden i 2014-15 havde rådgivet en anden klient om refusion af udbytte-skat. Advokatnævnets afgørelse er indbragt for domstolene. Sagen verserer fortsat.

”Når det kommer til #metoo-sager, er advokatens opgave i startfasen at finde sagens faktum og få oplyst sagen. Det kan være, at der findes e-mails, sms’er eller anden form for skriftlig dokumentation. Dette vil stort set altid blive suppleret med interview med både den krænkede, den potentielle krænker samt andre relevante personer, der kan være med til at belyse sagen.

Som advokater er vi vant til at stille spørgsmål til vidner i retten, og den kompetence er nyttig i forbindelse med #metoo-interview. De fleste advokater, der optræder i den sammenhæng, vil have på rygmarven, at selvfølgelig skal de, der kommer for at afgive en forklaring, på forhånd have besked om, at de kan medbringe en bisidder, at de ikke har pligt til at afgive en forklaring, og om hvilke spilleregler der i øvrigt gælder.”

Både krænkeren og den krænkede får en chance mere, når advokaten er med i #metoo-sager. Kronik af advokat Mette Klingsten, Berlingske den 17. oktober 2021

Brugen af interviews og gennemførelsen af disse rejser en lang række særlige retssikkerhedsmæssige spørgsmål, som nærmere behandles nedenfor i afsnit 5.

3.1.5 Kontradiktion og høring

Der har i større eller mindre omfang været gennemført en kontradiktorisk proces i forbindelse med ti af de i alt 15 advokatundersøgelser, Justitia har gennemgået til brug for denne analyse. I forbindelse med disse undersøgelser er der for eksempel sendt referater af interviews ud til de interviewede, som de pågældende har haft mulighed for at kommentere, og i nogle tilfælde har de personer, som er berørt af undersøgelsen, haft lejlighed til at udtale sig om spørgsmål af retlig karakter.

For tre af undersøgelserne gælder det, at der ikke har været gennemført en kontradiktorisk proces.

For to undersøgelser vedkommende er det uklart, i hvilket omfang de personer, som er berørt af undersøgelsen, har haft lejlighed til at udtale sig om faktuelle oplysninger eller spørgsmål af retlig karakter.

3.1.6 Overvejelser og anbefalinger

Som det fremgår af det, der er anført ovenfor, er området i høj grad præget af manglende gennemsigtighed.

I mange tilfælde er det således vanskeligt nærmere at fastslå undersøgelsens karakter og hvilke retssikkerhedsgarantier, som er bragt i anvendelse, i forbindelse med gennemførelsen af denne.

Det er uheldigt, idet det er en nødvendig forudsætning for at kunne vurdere indholdet af en advokatundersøgelse og forholde sig til undersøgelsens vurderinger og konklusioner, at man har indsigt i en række grundlæggende oplysninger om på hvilket grundlag og hvordan, den er udført.

Justitia anbefaler derfor, at i det mindste nedenstående oplysninger fremgår af undersøgelsesrapportens indledning, således at læseren kan indrette sin læsning af undersøgelsesrapporten herefter:

- a. Relationen mellem opdragsgiveren og undersøgeren
- b. Kommissoriet for undersøgelsen
- c. Grundlaget for undersøgelsen
- d. Den kontradiktoriske proces i forbindelse med undersøgelsen

Helst bør oplysningerne fremgå allerede af kommissoriet for undersøgelsen. Er dette imidlertid ikke tilfældet, bør oplysningerne som nævnt fremgå af undersøgelsesrapportens indledning.

En sådan fremgangsmåde kendes for eksempel ved skrivning af domme, hvor læseren med det samme gøres bekendt med de påstande, der er nedlagt under sagen, og får relevante oplysninger om de processuelle regler, sagen er behandlet efter.

4 Emnet for undersøgelsen og formålet hermed

4.1.1 Emnet for og formålet med undersøgelsen

Af de 15 gennemgåede undersøgelser vedrører de syv omgangsformerne eller det psykiske arbejdsmiljø i den undersøgte organisation. Seks af disse syv nævnte undersøgelser vedrører mulige seksuelle krænkelser eller grænseoverskridende adfærd i organisationen.

De resterende otte undersøgelser vedrører administrative forhold i den undersøgte virksomhed eller organisation.

Kun fire af de syv undersøgelser, som vedrører omgangsformerne eller det psykiske arbejdsmiljø i den undersøgte organisation, er eller har været offentligt tilgængelige, mens samtlige de otte undersøgelser, som vedrører administrative forhold i den undersøgte virksomhed eller organisation, i et eller andet omfang er offentligt tilgængelige.

Dette indebærer, at der kan være en vis usikkerhed om formålet med de ikke offentliggjorte undersøgelser. Overordnet set kan det dog på baggrund af de foreliggende tilgængelige oplysninger fastslås, at det i otte af de gennemgåede undersøgelser har været en del af formålet med undersøgelsen at afdække opdragsgiverens forhold, herunder om der har foreligget forhold, som kunne medføre, at opdragsgiveren ville kunne pålægges et (retligt) ansvar. I seks af disse otte undersøgelser har det desuden været et formål at undersøge, om der i forhold til visse af de personer, som var omfattet af undersøgelsen, ville kunne drages (ansættelses)retlige konsekvenser. Spørgsmålet om, hvorvidt der i forhold til visse af de personer, som var omfattet af undersøgelsen, ville kunne drages (ansættelses)retlige konsekvenser, har været et formål med undersøgelsen, som var nævnt i kommissoriet, i yderligere seks af de gennemgåede undersøgelser og har således samlet set været et formål i 12 af de gennemgåede 15 undersøgelser. For to af de tre undersøgelser, hvor spørgsmålet om, hvorvidt der i forhold til visse af de personer, som var omfattet af undersøgelsen, ville kunne drages (ansættelses)retlige konsekvenser, ikke har været omfattet af kommissoriet, gælder, at der på baggrund af undersøgelsen efterfølgende er indledt interne personalejuridiske undersøgelser. Samlet set har spørgsmålet om, hvorvidt der i forhold til visse af de personer, som var omfattet af undersøgelsen, ville kunne drages (ansættelses)retlige konsekvenser, således været et element i 14 af de 15 gennemgåede undersøgelser.

For tre undersøgelsers vedkommende har det desuden været et formål at afdække kulturen i den organisation, undersøgelsen vedrørte.

4.1.2 De undersøgte forholds alder

Det gælder for seks af de syv undersøgelser, der vedrører omgangsformerne eller det psykiske arbejdsmiljø i den undersøgte organisation, at undersøgelsen har omfattet forhold, som det allerede inden iværksættelse af undersøgelsen lå klart, ikke ville kunne medføre noget straffeansvar eller at der blev rejst økonomiske krav mod den påståede skadevolder.

Dette gælder således for undersøgelserne vedrørende Den Katolske Kirke i Danmark, som blandt andet omfattede forhold, der lå mere end hundrede år tilbage, undersøgelsen vedrørende TV2, som blandt andet vedrørte forhold fra 2001 og 2003, undersøgelsen vedrørende Københavns Kommunes forhenværende overborgmester, som vedrørte perioden 1. januar 2010-29. oktober 2020, undersøgelsen vedrørende Det Konservative Folkeparti, som blandt andet vedrørte forhold fra 2000, 2001 og 2002, undersøgelsen vedrørende DR Pige-koret, som blandt andet vedrørte forhold, hvor den påståede krænkelse døde i 2001, og undersøgelsen vedrørende Dansk Svømmeunion, som blandt andet omfattede forhold tilbage fra 2001.

For de øvrige otte undersøgelser gælder det, at alle undersøgelserne, bortset fra undersøgelserne vedrørende politiets brug af actioncards og nedgravningen af Mink, vedrører forhold, som til dels lå mere end fem år tilbage på undersøgelsestidspunktet.

4.1.3 Undersøgelsesernes konsekvenser

Samtlige de gennemgåede undersøgelser bortset fra én har ført til yderligere tiltag.

For så vidt angår de seks undersøgelser, der vedrører mulige seksuelle krænkelse eller grænseoverskridende adfærd i organisationen, har de alle ført til ophør af samarbejdet mellem opdragsgiver og en eller flere personer omfattet af undersøgelsen forstået således, at de pågældende er fratrukket, blevet opsagt, frataget titler eller lignende.

For så vidt angår de øvrige ni undersøgelser har fire af disse ført til tiltag i forhold til personer omfattet af undersøgelsen i form af politianmeldelse, ansættelsesretlige konsekvenser, fratrukkelse eller lignende.

Samlet set har således 10 af de gennemgåede 15 undersøgelser haft konsekvenser for en eller flere enkeltpersoner omfattet af den enkelte undersøgelse.

For så vidt angår de øvrige tiltag, som de gennemgåede undersøgelser har medført, omfatter disse personalepolitiske tiltag, lovændringer, kommissionsundersøgelser, administrative ændringer m.v.

4.1.4 Overvejelser og anbefalinger

Blandt andet professor, dr.jur., Mads Bryde Andersen har offentligt kritiseret brugen af advokatundersøgelser for så vidt angår forhold om hvilke, man på forhånd ved, at de ikke kan give anledning til et retskrav¹⁵. Advokat Mette Klingsten har anført blandt andet, at advokater er vant til at stille spørgsmål i retten, og at det er vanskeligt at se, hvordan andre faggrupper skal kunne overtage advokatens rolle i de såkaldte #metoo-sager (sager om krænkelse).

---

¹⁵ "I retfærdighedens skær", Weekendavisen den 10. september 2022

"... Men hvorfor skal man bede en advokat om at finde ud af, om noget er krænkende eller på anden måde uacceptabelt? Det ved advokater jo ikke bedre end alle andre. En advokat ved noget om gældende ret. I undersøgelsen om DR Pigekoret går man 40 år tilbage, og en af hovedpersonerne er for længst afgået ved døden. Det er åbenbart for enhver, at udfaldet af den del af undersøgelserne aldrig kan give anledning til noget, der bare minder om et retskrav."

Mads Bryde Andersen, professor, dr. jur., i Weekendavisen den 10. september 2022

"Som advokater er vi vant til at stille spørgsmål til vidner i retten, og den kompetence er nyttig i forbindelse med #metoo-interview. De fleste advokater, der optræder i den sammenhæng, vil have på rygmarven, at selvfølgelig skal de, der kommer for at afgive en forklaring, på forhånd have besked om, at de kan medbringe en bisidder, at de ikke har pligt til at afgive en forklaring, og om hvilke spilleregler der i øvrigt gælder."

Advokat Mette Klingsten, kronik i Berlingske den 17. oktober 2021

Justitia er enig i, at advokater bør være yderst varsomme med at påtage sig opgaver, som ikke er juridiske, herunder undersøgelser af forhold, som det på forhånd er klart ikke vil kunne få juridiske konsekvenser, for eksempel fordi de personer, som er berørt af undersøgelsen, er døde eller fratrædt, eller undersøgelser som ikke udføres med henblik på at foretage en juridisk vurdering, men for eksempel med henblik på at kortlægge et problems omfang eller for at afdække kulturen i en organisation.

Som advokat er man uddannet og trænet i at formulere og løse juridiske problemer. Man er vant til at sætte faktum i en retlig ramme og vil derfor af naturlige årsager ofte være tilbøjelig til at gøre dette, også selv om det ikke er det, der i den konkrete situation er behov for. Dette kan være uheldigt ikke bare i forbindelse med den vurdering af sagen, som typisk er en del af en advokatundersøgelse, men også i forbindelse med undersøgelsen af faktum, herunder i forbindelse med interviews, hvor man som jurist vil være tilbøjelig til at stille spørgsmål af retlig relevans, selv om der måske i højere grad er behov for at drøfte den interviewedes bekymringer eller forslag til for eksempel, hvordan forholdene på arbejdspladsen kan ændres.

Efter de advokatetiske regler pkt. 8.3¹⁶ må en advokat ikke påtage sig en sag, til hvis udførelse advokaten savner fornøden kompetence. Det må antages, at bestemmelsen alene vedrører juridiske kompetencer. Det ændrer dog ikke ved, at det så meget desto mere må gælde, at en advokat ikke må

---

¹⁶ Advokatrådets etiske regler

påtage sig opgaver, der ikke er juridiske, men som fordrer for eksempel kompetencer inden for organisation og ledelse, sociologi eller psykologi.

Gennemføres en undersøgelse, der ikke har et juridisk sigte, eller hvis resultater ikke kan få juridiske konsekvenser, af en advokat, kan de personer, der deltager i undersøgelsen, fejlagtigt få det indtryk, at undersøgelsen kan få juridiske konsekvenser. En person, som er blevet krænkede af en anden person, som nu er død, kan for eksempel fejlagtigt få det indtryk, at den pågældende kan få godtgørelse eller erstatning. Det kan føre til skuffelse, når det viser sig, at det ikke er tilfældet, og at det i øvrigt heller ikke var formålet med undersøgelsen af afklare spørgsmålet herom.

Justitia anbefaler på den baggrund, at anvendelsesområdet for advokatundersøgelser afgrænses nærmere, således at det fastslås, at advokatundersøgelser kun bør anvendes i forbindelse med juridiske undersøgelser og ikke i forbindelse med for eksempel undersøgelser, som har til formål at afdække kulturen i en organisation.

Endvidere anbefales det, at det i de advokatetiske regler tydeliggøres, at en advokat ikke må påtage sig arbejde, som ikke er juridisk, medmindre advokaten har de nødvendige kompetencer hertil.

5 Gennemførelsen af interviews i forbindelse med advokatundersøgelser

5.1.1 Gennemførelse af interviews

Blandt andet den omstændighed, at det er udgangspunktet for Danske Advokaters praktiske vejledning til udførelse af advokatundersøgelser, at advokatundersøgelser udføres på skriftligt grundlag, betyder, at der kun findes få retningslinjer for dels gennemførelsen af interviews i forbindelse med en advokatundersøgelse, dels håndteringen af de oplysninger, som kommer frem gennem interviews. I selve vejledningen står således alene følgende om interviews:

”I de tilfælde, hvor advokaten finder, at undersøgelsen ikke kan gennemføres på det skriftlige grundlag alene, men nødvendiggør fremskaffelse af yderligere faktuelle oplysninger, kan der være mulighed for at korrespondere med relevante personer i f.eks. virksomheden eller at afholde samtaler med de eller nogle af de berørte.

Denne form for fact-finding rejser flere retssikkerhedsmæssige spørgsmål i forhold til berørte personer, over for hvem der kan rejses spørgsmål om ansvar.

Inden afholdelse af sådanne møder bør advokaten derfor skitsere rammen for mødets afholdelse. Advokaten bør forinden have overvejet behovet for at sende relevant materiale i kopi til den eller de personer, der skal deltage i samtalen, og eventuelt også tilkendegive sin foreløbige opfattelse af situationen. De berørte har dermed bedre mulighed for at kommentere og måske korrigere den tilkendegivne, foreløbige opfattelse. I indkaldelsen til et sådant møde bør det tillige understreges, dels at den pågældende har ret til ikke at udtale sig, dels at den pågældende har ret til at medbringe en besidder, og eventuelt hvad bisidderens rolle er.

Advokaten kommer hurtigst og mest effektivt frem til sagens kerne ved at holde ”ligeværdige” samtaler. Advokaten bør derfor ved mødets start gøre de berørte bekendt med, at de hverken har pligt til at deltage i mødet eller til at udtale sig, og at eventuelle udtalelser i givet fald vil kunne bruges mod dem. Der bør i relevant omfang henvises til retssikkerhedslovens § 10 eller de principper, der ligger bag, om forbuddet mod selvinkriminering eller på anden vis tydeligt tilkendegives, hvilken rolle undersøgerne har, og hvilke konsekvenser udtalelser kan have. Sikring af forklaringerne kan ske ved at udarbejde skriftlige referater eller ved at optage samtalerne på bånd.”

Som tidligere nævnt er der i forbindelse med ni af de i alt 15 gennemgåede undersøgelser gennemført interviews med personer omfattet af undersøgelsen.

Processen i forbindelse med de gennemførte interviews må grundlæggende betegnes som inkvisitorisk, idet det er undersøgeren eller undersøgerens repræsentant, der har fungeret som "udspørger" i forbindelse med de gennemførte interviews, og som har udarbejdet et eventuelt referat af interviewet.

Typisk er der gennemført interviews med andre, inden der er gennemført interviews med personer mod hvem, der er rettet beskyldninger.

Det er som hovedregel uoplyst i undersøgelsesrapporten, i hvilket omfang alle interviews er gennemført af den samme person. Ligeledes er det uoplyst, i hvilket omfang der har været bevisumiddelbarhed i forbindelse med undersøgelsen således forstået, at den person, som har foretaget den vurdering, som ligger til grund for undersøgelsens konklusioner, har været til stede under interviewet.

Ved interviews i forbindelse med i hvert fald to af de gennemgåede advokatundersøgelser har der udover repræsentanter for undersøgeren været repræsentanter for opdragsgiveren til stede. I forbindelse med den ene af disse undersøgelser var de interviewedes bisidder valgt af opdragsgiver.

Opdragsgiver har i forbindelse med visse af de gennemgåede advokatundersøgelser betalt for advokatbistand til nogle af de interviewede.

Flere interviewede har over for Justitia givet udtryk for, at de gennemførte interviews blev oplevet som afhøringer.

"Det var undersøgeren, som stillede spørgsmålene. Det oplevedes som en afhøring med udgangspunkt i NN's forklaring. På et tidspunkt sagde undersøgeren, at min klient måtte forholde sig til NN's forklaring, som jo var meget troværdig". Det fandt jeg meget uprofessionelt, hvilket jeg efterfølgende meddelte undersøgeren skriftligt"

Interview med advokat Heidi Højmark Helveg.

"Selve afhøringen foregik således, at jeg bid for bid blev foreholdt de forklaringer, NN1 og NN2 havde afgivet, hvorefter jeg blev spurgt om, hvordan jeg forholdt mig til det, eller om jeg kunne huske det. Jeg var ikke forud bekendt med NN1 og NN2's fulde forklaring, og det var først efterhånden, som afhøringen skred frem, at jeg blev klar over, hvor alvorlig anklagen i især det ene forhold var. Jeg opfattede ikke samtalen som et interview, men som en afhøring ..."

Interview med Jes Dorph-Petersen.

“Da jeg kom ind i mødelokalet, præsenterede de forskellige mødedeltagere sig. Herefter sagde repræsentanterne for bestyrelsen, at man selvfølgelig selv måtte bestemme, hvordan man var klædt til fester, og hvor meget man drak. Desuden sagde et bestyrelsesmedlem, at det var godt, at jeg havde haft “mandsmod” til at stå frem, hvorefter han rettede det til “kvindemod”. Situationen var akavet, og de ting, repræsentanterne for bestyrelsen sagde, var upassende. Efter de indledende bemærkninger blev jeg bedt om at redegøre for hændelsesforløbet ved festen. Herefter var der forskellige supplerende spørgsmål til mig. Blandt andet spurgte et af bestyrelsesmedlemmerne om, hvor fuld direktøren og de øvrige deltagere havde været. Afslutningsvis sagde bestyrelsesformanden, at min forklaring passede meget godt med det, andre havde sagt.”

Interview med medvirkende i undersøgelsen vedrørende mulige krænkende handlinger i DanBred.

5.1.2 Overvejelser og anbefalinger

Det er kendetegnende for de undersøgelser, Justitia har gennemgået, at beskrivelsen af, hvordan de gennemførte interviews har været tilrettelagt, er forskellig og kan give anledning til mange spørgsmål. Som tidligere anført er det en nødvendig forudsætning for at kunne vurdere indholdet af en advokatundersøgelse og forholde sig til undersøgelsens vurderinger og konklusioner, at der er gennemsigtighed med hensyn til den måde, undersøgelsen er udført på, herunder med hensyn til, hvordan eventuelle interviews er gennemført.

Ligeledes tilsiger retssikkerhedsmæssige hensyn til de personer, som inviteres til et interview i forbindelse med en advokatundersøgelse, at der er klare retningslinjer for i hvilket omfang, man har pligt til at deltage i interviewet, hvordan det bør foregå, og hvilken form for bistand de pågældende har ret til eller krav på.

Eksempler på retssikkerhedsmæssige problematikker i forbindelse med interviews i advokatundersøgelser

En virksomhed iværksætter en advokatundersøgelse på baggrund af en mistanke om uregelmæssigheder i regnskabsafdelingen.

En assistent i regnskabsafdelingen inviteres til et interview. Har assistenten pligt til at møde til interviewet? Har assistenten pligt at udtale sig?

En virksomhed iværksætter en advokatundersøgelse på baggrund af en række henvendelser til HR-afdelingen om en tidligere medarbejders krænkende adfærd over for to ansatte i receptionen.

De to ansatte i receptionen inviteres til et interview. Har de pligt til at møde til interviewet? Har de pligt til at udtale sig?

Den tidligere medarbejder inviteres også til et interview. Har vedkommende pligt til at møde til interviewet? Har vedkommende pligt til at udtale sig?

Under et interview i forbindelse med en advokatundersøgelse i en virksomhed fortæller en medarbejder, at vedkommende tidligere har haft et forhold til den kollega, som nu af andre kolleger er indberettet for at opføre sig krænkende. Forholdet var meget voldeligt, men medarbejderen har aldrig meldt det til politiet, og hun ønsker heller ikke nu, at oplysningerne om det voldelige forhold kommer frem, eller at virksomheden foretager sig noget i anledning af de oplysninger, hun har givet under interviewet.

Skal den kollega, som nu er indberettet for at opføre sig krænkende, underrettes om, hvad medarbejderen har sagt under interviewet?

En virksomhed iværksætter en advokatundersøgelse på baggrund af en række henvendelser til HR-afdelingen om en tidligere medarbejders krænkende adfærd over for to ansatte i receptionen.

Har den advokat, som er bisidder for den tidligere medarbejder, ret til at være til stede og stille spørgsmål under alle interviews i forbindelse med undersøgelsen?

Har den advokat, som er bisidder for de medarbejdere, som har foretaget indberetningen, ret til at være til stede og stille spørgsmål under nogen eller alle interviews i forbindelse med undersøgelsen?

Advokatsamfundet bør derfor fastsætte klare retningslinjer for interviews i forbindelse med advokatundersøgelser, som tilgodeser alle retssikkerhedsmæssigt relevante hensyn til såvel "almindelige vidner" som til personer, der er "forurettede", eksempelvis fordi de har været udsat for krænkende adfærd, eller "mistænkte", eksempelvis fordi der er rettet beskyldninger mod dem om u hensigtsmæssig, krænkende eller decideret ulovlig adfærd.

Retningslinjerne bør forholde sig til blandt andet spørgsmål som:

- A. Med hvilket varsel, kan en person inviteres til at deltage i et interview?
- B. Hvilke oplysninger skal den, som inviteres til et interview have i forbindelse med fremsendelsen af invitationen
  - 1. om sagen og temaet for interviewet?
  - 2. om deltagelsen i interviewet, herunder om denne er frivillig eller pligtmæssig¹⁷?
  - 3. om sine pligter og rettigheder i forhold til at afgive eller ikke afgive oplysninger til brug for undersøgelsen¹⁸?
  - 4. om forløbet af interviewet og den efterfølgende proces?
- C. I hvilket omfang har en person, som inviteres til interview i forbindelse med en advokatundersøgelse ret til eller krav på bistand fra en bisidder, herunder en bisidder, som er advokat?
  - 1. Hvem skal afholde udgifterne til en eventuel bisidder?
  - 2. Hvilken rolle har bisidderen i forbindelse med undersøgelsen?
- D. Hvordan bør selve interviewet foregå,
  - 1. Hvis den inviterede er almindeligt "vidne"?
  - 2. Hvis den inviterede er "forurettet"?
  - 3. Hvis den inviterede er "mistænkt"?
- E. Hvem bør have adgang til at være til stede under et interview?
- F. I hvilket omfang bør der tages referat af et interview?
- G. I hvilket omfang bør den interviewede have lejlighed til at læse og kommentere et sådant referat?
- H. Kan den interviewede trække sit tilsagn om medvirken tilbage med den følge, at de oplysninger som er fremkommet under et interview, udgår af sagen?
- I. I hvilket omfang og på hvilken måde bør den interviewede have lejlighed til at blive gjort bekendt med og kommentere udsagn fra andre interviewede?
- J. I hvilket omfang og på hvilken måde bør den interviewede have lejlighed til at blive gjort bekendt med og kommentere faktuelle oplysninger og spørgsmål af retlig karakter i sagen i øvrigt?
- K. I hvilket omfang og på hvilken måde bør den interviewede gøres bekendt med undersøgelses konklusioner eller undersøgelsesrapporten i sin helhed?

Advokatsamfundet kan ved fastsættelsen af de nævnte retningslinjer for gennemførelse af interviews lade sig inspirere af reglerne i lov om undersøgelseskommissioner og granskningskommissioner¹⁹, samt reglerne i retsplejelovens kapitel 18, hvortil der også udtrykkeligt er henvist i den nævnte lov.

På baggrund af de interviews, Justitia har foretaget til brug for denne analyse, er det vurderingen, at der særligt kan være behov for, at Advokatsamfundet nærmere overvejer, hvordan de principper for afhøring, som er fastsat i retsplejelovens §§183-185 kan komme til udtryk i retningslinjerne.

---

¹⁷ På grund af for eksempel ansættelsesretlige regler.

¹⁸ En person kan være for eksempel ansættelsesretligt forpligtet til at bidrage til oplysningen af en sag.

¹⁹ [LBK nr. 1146 af 28. maj 2021](#)

§ 183. Vidnet afhøres først af den part, som har begæret ham ført. Modparten har derefter adgang til at afhøre vidnet, hvorpå parten kan rette de spørgsmål til vidnet, som modafhøringen har givet anledning til. Retten kan tillade fremsættelse af yderligere spørgsmål eller genoptagelse af afhøringen.

Stk. 2. Retten kan stille spørgsmål til vidnet. Retten kan overtage afhøringen, såfremt parternes afhøring af vidnet sker på utilbørlig måde eller på en måde, som strider mod bestemmelsen i § 184, stk. 1, eller omstændighederne i øvrigt gør det påkrævet.

Stk. 3. Retten bestemmer, hvordan og ved hvem afhøring af børn under 15 år skal ske. I straffesager gælder dette endvidere for personer, der er blevet videoafhørt efter § 745 e, eller hvis retten bestemmer, at afhøringen af en person, som opfylder betingelserne i § 745 e, stk. 1, skal ske som videoafhøring. Den kan tilkalde en repræsentant for kommunalbestyrelsen eller en anden egnet person til at yde bistand under afhøringen. Retten kan tillægge den pågældende godtgørelse efter reglerne i § 188, stk. 1.

§ 184. Afhøringen skal ske på en sådan måde, at den er egnet til at fremkalde en tydelig og sandfærdig forklaring.

Stk. 2. Vidnet skal så vidt muligt have adgang til at udtale sig i sammenhæng. Det bør fremgå af forklaringen, om den støtter sig på vidnets egen iagttagelse.

Stk. 3. Retten afgør, om vidnet under afhøringen må benytte medbragte notater eller andre hjælpemidler.

§ 185. Bevisførelse om et vidnes almindelige troværdighed må kun finde sted på den måde og i den udstrækning, som retten bestemmer. Spørgsmål om, hvorvidt vidnet er under tiltale eller har været straffet, stilles og besvares skriftligt. Kun retten og parterne gøres bekendt med svaret.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., finder i sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 210 og kapitel 24 tilsvarende anvendelse med hensyn til bevisførelse om den forurettedes tidligere seksuelle adfærd. En sådan bevisførelse kan kun tillades, hvis den kan antages at være af væsentlig betydning for sagen.

*Retsplejeloven § 183-85*²⁰

²⁰ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1835#id9bccc6a3-29bb-4103-855d-cc6ef79726c3>

6 Databeskyttelse

Danske Advokaters praktiske vejledning til udførelse af Advokatundersøgelser indeholder dels en opfordring til, inden en advokatundersøgelse iværksættes at tage stilling til "håndtering af persondataloven", dels i et særskilt bilag en række persondataretlige overvejelser.

Alligevel er det kun fire af de 12 undersøgelsesrapporter, som Justitia har haft adgang til, der særskilt omtaler spørgsmålet om databeskyttelse. Af disse fire vedrører én mulige seksuelle krænkelse eller grænseoverskridende adfærd i organisationen, og én omgangsformerne eller det psykiske arbejdsmiljø i den undersøgte organisation i bredere forstand, mens to undersøgelser vedrører andre forhold.

I undersøgelsesrapporten om behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS og undersøgelsesrapporten om mulig grænseoverskridende adfærd fra Københavns Kommunes forhenværende overborgmester er spørgsmålet om fortrolighed behandlet i forbindelse med spørgsmålet om offentliggørelse af undersøgelsens resultater, men dette er ikke umiddelbart knyttet til databeskyttelsesretlige overvejelser.

For så vidt angår undersøgelsen vedrørende mulige krænkende handlinger i DanBred er Justitia bekendt med, at nogle af de personer, som medvirkede i et interview i forbindelse med undersøgelsen, fik afslag på at få et referat af interviewet udleveret under henvisning til reglerne om databeskyttelse.

En kvinde, som har deltaget i et interview i forbindelse med undersøgelsen af mulige krænkende handlinger i Det Konservative Folkeparti, har over for Berlingske kritiseret, at den mand, hun havde rettet anklage imod, har fået indsigt i de oplysninger, hun har afgivet til brug for undersøgelsen²¹.

Der er indgivet klage til Datatilsynet i anledning af undersøgelserne af mulige krænkende handlinger på TV2, mulige krænkende handlinger i Det Konservative Folkeparti og mulige krænkende handlinger over for medlemmer af DR Pigeåret.

6.1.1 Datatilsynets afgørelse i sagen om TV2

Datatilsynet har den 3. februar 2022 truffet afgørelse²² i sagen vedrørende undersøgelsen af mulige krænkende handlinger på TV2.

I afgørelsen udtaler Datatilsynet alvorlig kritik i anledning af advokatundersøgelsen.

Baggrunden er blandt andet, at undersøgelsen var tilrettelagt på en sådan måde, at der ikke var den fornødne sikkerhed for, at der var hjemmel til at indsamle og behandle følsomme personoplysninger, herunder oplysninger om seksuelle forhold, vedrørende en så bred kreds af personer, som man

---

²¹ [Line Andersen meldte en krænkelsessag til De Konservative. Partiet lovede hende fortrolighed – men gav hendes beretning videre til den anklagede mand, Berlingske, den 21. november 2021](#)

²² <https://www.datatilsynet.dk/afgoerelser/afgoerelser/2022/feb/alvorlig-kritik-af-tv-2-og-norrbom-vinding>

havde gjort i forbindelse med undersøgelsen. Datatilsynet lægger i den forbindelse vægt på, at indsamlingen også omfattede oplysninger om personer, som ikke havde en sådan tilknytning til TV2, at der ville kunne gøres noget retligt krav gældende over for dem.

Desuden var oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningen ikke overholdt i forbindelse med undersøgelsen²³.

I begrundelsen for sin afgørelse anfører Datatilsynet flere gange, at en retlig forpligtelse, for at den kan danne grundlag for dataindsamling, skal være klar og præcis, ligesom den bør være forudsigelig for personer, der er omfattet af dens anvendelsesområde. Videre anfører Datatilsynet, at der med hensyn til indsamling af følsomme oplysninger²⁴, herunder oplysninger om seksuelle forhold, må stilles skærpede krav til den retlige forpligtelses klarhed og præcision.

Kravet om klarhed går igen i Datatilsynets begrundelse vedrørende den manglende overholdelse af oplysningspligten. Blandt andet anfører Datatilsynet, at de oplysninger i henhold til Databeskyttelsesforordningen, som klageren modtog i forbindelse med undersøgelsen, ikke var målrettet ham. Desuden blev de ikke givet i et klart og enkelt sprog, idet det var uklart, hvad det præcise formål med undersøgelsen var og dermed også, hvilke konsekvenser undersøgelsen kunne få for klageren. Behandlingens omfang, indgribende karakter og personoplysningernes alder stiller efter Datatilsynets opfattelse skærpede krav til oplysningernes klarhed og gennemsigtighed.

6.1.2 Overvejelser og anbefalinger

Datatilsynets afgørelse i sagen om undersøgelsen af mulige krænkende handlinger på TV2 er et vigtigt bidrag til afklaring af i hvilket omfang, der kan indsamles personoplysninger og personfølsomme oplysninger til brug for en advokatundersøgelse, og hvordan data, som indsamles i forbindelse med advokatundersøgelser, skal behandles. Ligeledes er Datatilsynets afgørelse væsentlig med hensyn til fastlæggelse af oplysningspligten vedrørende indsamling af personoplysninger i forbindelse med advokatundersøgelser.

Afgørelserne i de øvrige klagesager, som er rejst i anledning af de 15 advokatundersøgelser, Justitia har gennemgået, vil blive et yderligt væsentligt bidrag til afklaring af de databeskyttelsesretlige problemstillinger i forbindelse med udførelsen af advokatundersøgelser.

Under alle omstændigheder anbefaler Justitia, at Advokatsamfundet i sin vejledning til advokater for udarbejdelse af advokatundersøgelser og anbefalinger til bedste praksis på området fastsætter retningslinjer for indsamling og håndtering af data i forbindelse med gennemførelsen af advokatun-

---

²³ Oplysningspligten medfører, at man som dataansvarlig er forpligtet til at give en række nærmere angivne oplysninger til de personer, man behandler personoplysninger om, medmindre man har fået personoplysningerne af personen selv.

²⁴ Det vil sige oplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt behandling af genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering, jf. databeskyttelsesforordningen artikel 9.

dersøgelser, herunder for, hvordan indsamlingen af personoplysninger i forbindelse med en advokatundersøgelse kan begrænses på en sådan måde, at der med sikkerhed er hjemmel til at behandle oplysningerne.

Personoplysninger skal:

a) behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede (»lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed«)

b) indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og må ikke viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål; viderebehandling til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål i overensstemmelse med artikel 89, stk. 1, skal ikke anses for at være uforenelig med de oprindelige formål (»formålsbegrænsning«)

c) være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles (»dataminimering«)

Databeskyttelsesforordningen, artikel 5, stk. 1, litra a-c

7 Kontradiktion

7.1.1 Høring af de berørte

Som tidligere anført har der været gennemført en eller anden form for kontradiktorisk proces i forbindelse med ti af de i alt 15 advokatundersøgelser, Justitia har gennemgået til brug for denne analyse, mens der ikke har været gennemført en kontradiktorisk proces i forbindelse med tre af undersøgelserne, og det for to undersøgelser vedkommende er uklart, om de personer, som er berørt af undersøgelsen, har haft adgang til kontradiktion.

Justitia er ikke bekendt med, hvilke nærmere overvejelser man i forbindelse med undersøgelserne har gjort sig med hensyn til spørgsmålet om høring af de personer, som er berørt af advokatundersøgelsen og den interesseafvisning, som bør finde sted ved tilrettelæggelsen af den kontradiktoriske proces.

Eksempler på retssikkerhedsmæssige problematikker i forbindelse med kontradiktion i advokatundersøgelser

En advokat finder efter en advokatundersøgelse udført på skriftligt grundlag, at der er grundlag for at indgive politianmeldelse mod en tidligere medarbejder i virksomheden.

Skal den tidligere medarbejder have lejlighed til at udtale sig om dette spørgsmål, inden advokaten færdiggør sin undersøgelsesrapport?

En virksomhed iværksætter en advokatundersøgelse på baggrund af en mistanke om uregelmæssigheder i regnskabsafdelingen, navnlig er der mistanke om, at en bestemt medarbejder "fifler" med tallene.

Efter interviews med tre kolleger bliver der udarbejdet en rapport, hvori det konkluderes, at der ikke er noget belæg for mistanken.

Skal medarbejderen underrettes om undersøgelsen? Kan der lægges en kopi af undersøgelsesrapporten i medarbejderens personalesag?

7.1.2 Overvejelser og anbefalinger

Især når en advokatundersøgelse bliver genstand for offentlig omtale, siger det sig selv, at det kan være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt i forhold til de personer, som er eller bliver berørt af undersøgelsen, hvis de pågældende ikke har haft lejlighed til at udtale sig om relevante faktuelle oplysninger og eventuelt også spørgsmål af retlig karakter, inden undersøgelsen offentliggøres.

Også i andre tilfælde kan det være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, hvis de personer, som er eller bliver berørt af undersøgelsen, ikke, inden undersøgelsen færdiggøres, har haft lejlighed til at udtale sig om relevante faktuelle oplysninger og eventuelt også spørgsmål af retlig karakter. For eksempel kan den berørtes ansættelsesforhold og de regler, der gælder for dette, medføre, at der bør gennemføres en kontradiktorisk proces i forhold til en medarbejder, der har været berørt af en advokatundersøgelse, også selv advokatundersøgelsen ikke fører til nogen egentlige ansættelsesretlige skridt over for den pågældende.

Justitia anbefaler på den baggrund, at Advokatsamfundet også i sin vejledning til advokater for udarbejdelse af advokatundersøgelser og anbefalinger til bedste praksis på området fastsætter retningslinjer for i hvilket omfang og på hvilken måde, de personer, som er berørt af en advokatundersøgelse, skal have adgang til kontradiktion.

Advokatsamfundet bør i den forbindelse blandt andet forholde sig til, i hvilket omfang personer, som deltager i et interview i forbindelse med en advokatundersøgelse, har krav på fortrolighed med hensyn til de oplysninger, de afgiver i forbindelse med interviewet.

8 Offentliggørelse

8.1.1 Offentlig omtale og offentliggørelse af undersøgelsesrapporten

Samtlige de 15 advokatundersøgelser, som Justitia har gennemgået, og undersøgelsesernes konklusioner har været offentligt omtalt, mens det kun er i 12 tilfælde, at undersøgelsesrapporten er eller har været offentliggjort²⁵. Herunder er eller har fire af de syv undersøgelser, som vedrører omgangsformerne eller det psykiske arbejdsmiljø i den undersøgte organisation været offentligt tilgængelige, mens samtlige de otte undersøgelser, som vedrører administrative forhold i den undersøgte virksomhed eller organisation, i et eller andet omfang er offentligt tilgængelige.

8.1.2 Overvejelser og anbefalinger

Offentlig omtale af en sag kan være særdeles ubehagelig og belastende for de berørte. Omtalen kan beskrive forhold i en virksomhed eller organisation, som virksomheden eller organisationen ikke havde ønsket offentligt omtalt, eller som må betegnes som forretningshemmeligheder, ligesom omtalen kan indeholde oplysninger om forhold, der må betegnes som private.

De oplysninger, som offentliggøres, kan være fortrolige, ligesom undersøgelsesrapporten vedrørende en advokatundersøgelse kan indeholde fortrolige oplysninger eller oplysninger i forhold til hvilke, der er tavshedspligt.

Justitia anbefaler derfor, at Advokatsamfundet i sin vejledning til advokater for udarbejdelse af advokatundersøgelser og anbefalinger til bedste praksis på området også fastsætter retningslinjer for, hvornår en undersøgelsesrapport vedrørende en advokatundersøgelse kan eller skal offentliggøres, om rapporten skal offentliggøres i sin fulde længde, eller om der alene bør udarbejdes et resumé samt i hvilket omfang de oplysninger, som er indeholdt i undersøgelsesrapporten bør anonymiseres.

---

²⁵ Rapporten om mulig grænseoverskridende adfærd fra Københavns Kommunes forhenværende overborgmester har tidligere været tilgængelig på Københavns Kommunes hjemmeside, men er nu fjernet fra denne.

9 Sammenfatning og anbefalinger

9.1.1 Justitias analyse

Justitia har til brug for denne analyse gennemgået tilgængelige oplysninger om i alt 15 advokatundersøgelser, hvoraf én er afsluttet i 2012, to er afsluttet i 2017 og 12 er afsluttet i 2020 og 2021.

Syv af disse 15 undersøgelser vedrører omgangsformerne eller det psykiske arbejdsmiljø i den undersøgte organisation. For seks af disse syv undersøgelser gælder det endvidere, at undersøgelsen har omfattet forhold, som det allerede inden iværksættelse af undersøgelsen lå klart ikke kunne føre til, at der blev rejst en straffesag eller rejst økonomiske krav mod den påståede skadevolder. Tre af undersøgelseerne har tillige haft til formål at afdække kulturen i organisationen.

Samtlige de gennemgåede undersøgelser bortset fra én har ført til yderligere tiltag i form af for eksempel opsigelse, fratreden, personalepolitiske tiltag, lovændringer, kommissionsundersøgelser eller administrative ændringer.

For så vidt angår otte af de gennemgåede undersøgelser kan det lægges til grund, at der ikke var nogen tidligere klientrelation mellem opdragsgiver og undersøger eller den advokatvirksomhed, undersøger var tilknyttet, mens det for én af de gennemgåede undersøgelser vedkommende kan lægges til grund, at der var en sådan tidligere klientrelation. For hele fem undersøgelser kan det ikke umiddelbart fastslås, om undersøgeren havde en tidligere klientrelation som omtalt i Danske Advokaters Vejledning for udførelse af advokatundersøgelser, eller om advokaten var "uafhængig"²⁶.

Alle de gennemgåede undersøgelser og undersøgelseernes konklusioner har været offentligt omtalt, men det er kun i 12 tilfælde, at undersøgelsesrapporten er eller har været offentliggjort²⁷. Herunder er eller har fire af de syv undersøgelser, som vedrører omgangsformerne eller det psykiske arbejdsmiljø i den undersøgte organisation været offentligt tilgængelige, mens samtlige de otte undersøgelser, som vedrører administrative forhold i den undersøgte virksomhed eller organisation, i et eller andet omfang er offentligt tilgængelige.

De 12 undersøgelsesrapporter, som Justitia har haft adgang til, indeholder alle omtale af et skriftligt kommissorium. Selve kommissoriet er tilgængeligt for 11 af disse 12 undersøgelser.

Seks af de gennemgåede 15 undersøgelser er gennemført på skriftligt grundlag alene, mens der i forbindelse med ni af de gennemgåede undersøgelser er gennemført interviews med personer omfattet af undersøgelsen.

---

²⁶ Særligt om undersøgelsen af SKATs udbetaling af udbytterefusion bemærkes det, at Advokatnævnet i 2019 traf afgørelse om, at undersøgerne var inhabile, idet andre advokater i advokatvirksomheden i 2014-15 havde rådgivet en anden klient om refusion af udbytte-skat. Advokatnævnets afgørelse er indbragt for domstolene. Sagen verserer fortsat.

²⁷ Rapporten om mulig grænseoverskridende adfærd fra Københavns Kommunes forhenværende overborgmester har tidligere været tilgængelig på Københavns Kommunes hjemmeside, men er nu fjernet fra denne.

Typisk er der gennemført interviews med andre, inden der er gennemført interviews med personer mod hvem, der er rettet beskyldninger.

Det er som hovedregel uoplyst, i hvilket omfang alle interviews er gennemført af den samme person, og i hvilket omfang, der har været bevisumiddelbarhed i forbindelse med undersøgelsen således forstået, at den person, som har foretaget den vurdering, som ligger til grund for undersøgelsens konklusioner, har været til stede under interviewet.

Ved interviews i forbindelse med i hvert fald to af de gennemgåede undersøgelser har der udover repræsentanter for undersøgeren været repræsentanter for opdragsgiveren til stede. Flere interviewede har over for Justitia givet udtryk for, at de gennemførte interviews blev oplevet som afhøringer.

Kun fire af de 12 undersøgelsesrapporter, som Justitia har haft adgang til, omtaler spørgsmålet om databeskyttelse.

Vedrørende en af de øvrige undersøgelser har Datatilsynet den 3. februar 2022 udtalt alvorlig kritik. Baggrunden for kritikken var blandt andet, at undersøgelsen var tilrettelagt på en sådan måde, at der ikke var den fornødne sikkerhed for, at der var hjemmel til at indsamle og behandle følsomme personoplysninger, herunder oplysninger om seksuelle forhold, vedrørende en så bred kreds af personer, som man havde gjort i forbindelse med undersøgelsen. Desuden var oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningen ikke overholdt i forbindelse med undersøgelsen.

Der har i større eller mindre omfang været gennemført en kontradiktorisk proces i forbindelse med 10 af de i alt 15 advokatundersøgelser, Justitia har gennemgået. I forbindelse med disse undersøgelser er der for eksempel sendt referater af interviews ud til de interviewede, som de pågældende har haft mulighed for at kommentere, og i nogle tilfælde har de personer, som er berørt af undersøgelsen, haft lejlighed til at udtale sig om spørgsmål af retlig karakter.

For tre af undersøgelserne gælder det, at der ikke har været gennemført en kontradiktorisk proces.

For to undersøgelser vedkommende er det uklart, i hvilket omfang de personer, som er berørt af undersøgelsen, har haft lejlighed til at udtale sig.

Samlet set viser Justitias analyse et stort behov for større gennemsigtighed og styrkelse af retssikkerheden på området.

For den, som i dag bliver bedt om at medvirke i en advokatundersøgelse, er det således ofte helt uklart, hvad dette indebærer og hvilke rettigheder og pligter, man har i forbindelse med undersøgelsen. Det gælder, uanset om man er "anklaget", "forurettet" eller "almindeligt vidne" i forbindelse med denne.

Analysen viser desuden behov for nærmere at afgrænse anvendelsesområdet for advokatundersøgelser, således at advokatundersøgelser kun anvendes i forbindelse med juridiske undersøgelser og ikke i forbindelse med undersøgelse, som har til formål for eksempel at afdække kulturen i en organisation.

9.1.2 Justitias anbefalinger

Justitia anbefaler på den baggrund

1. At anvendelsesområdet for advokatundersøgelser afgrænses nærmere, således at det fastslås, at advokatundersøgelser kun bør anvendes i forbindelse med juridiske undersøgelser og ikke i forbindelse med for eksempel undersøgelser, som har til formål at afdække kulturen i en organisation.
2. At det i de advokatetiske regler tydeliggøres, at en advokat ikke må påtage sig arbejde, som ikke er juridisk, medmindre advokaten har de nødvendige kompetencer hertil.
3. At alle advokatundersøgelser indeholder oplysninger om
  - a. Relationen mellem opdragsgiveren og undersøgeren
  - b. Kommissoriet for undersøgelsen
  - c. Grundlaget for undersøgelsen
  - d. Den kontradiktoriske proces i forbindelse med undersøgelsen
4. At der fastsættes klare retningslinjer for
  - a. i hvilket omfang, man har pligt til at give oplysninger i forbindelse med en advokatundersøgelse, herunder deltage i et interview
  - b. hvordan interviews under en advokatundersøgelse bør foregå
  - c. hvilken form for bistand man har ret til eller krav på, når man bliver inviteret til et interview
5. At advokatsamfundet i sin kommende vejledning til advokater for udarbejdelse af advokatundersøgelser og anbefalinger til bedste praksis på området fastsætter retningslinjer for
  - a. indsamling og håndtering af data i forbindelse med gennemførelsen af advokatundersøgelser, herunder for, hvordan indsamlingen af personoplysninger i forbindelse med en advokatundersøgelse kan begrænses på en sådan måde, at der med sikkerhed er hjemmel til at behandle oplysningerne.
  - b. i hvilket omfang og på hvilken måde, de personer, som er berørt af en advokatundersøgelse, skal have adgang til kontradiktion.
  - c. hvornår en undersøgelsesrapport vedrørende en advokatundersøgelse kan eller skal offentliggøres, om rapporten skal offentliggøres i sin fulde længde, eller om der alene bør udarbejdes et resumé samt i hvilket omfang de oplysninger, som er indeholdt i undersøgelsesrapporten bør anonymiseres.

10 Bilag

10.1.1 Bilag 1: Advokatundersøgelser, som har dannet grundlag for Justitias analyse

10.1.2 Bilag 2: Undersøgelsesernes formål og konsekvenser

10.1.3 Bilag 3: Interviews som grundlag for undersøgelserne

10.1.4 Bilag 4: Valg af undersøger

10.1.5 Bilag 5: Er undersøgelserne helt eller delvist offentligt tilgængelige

10.1.6 Bilag 6: Undersøgelsesernes karakter, jf. Danske Advokaters kriterier

Bilag 1: Advokatundersøgelser, som har dannet grundlag for Justitias analyse**1. Mulige seksuelle krænkelser i Den Katolske Kirke i Danmark****Beskrivelse**

Det fremgår af kommissoriet, at Den Katolske Kirke i Danmark har anmodet undersøgeren om

1) at undersøge og beskrive samtlige henvendelser, som før den 1. august 2010 er rettet til Den Katolske Kirke i Danmark vedrørende seksuelle krænkelser af børn eller unge (umyndige) i perioden 1. januar 1890 – 31. maj 2010.

2) at undersøge, i hvilket omfang Den Katolske Kirke i Danmark har haft, eller burde have haft, viden eller kvalificeret mistanke om, at der i perioden foregik seksuelle krænkelser af børn eller unge begået af præster eller andre medarbejdere i Den Katolske Kirke i Danmark.

3) at undersøge, hvorledes Den Katolske Kirke i Danmark har forholdt sig i forhold til de mulige ofre og de pågældende præster og andre medarbejdere i Den Katolske Kirke i Danmark i relation til de forhold, som undersøgeren måtte konstatere.

4) at gennemgå og vurdere de for Den Katolske Kirke i Danmark i løbet af perioden gældende regler for behandling af sager.

5) at fremkomme med en vurdering af Den Katolske Kirke i Danmarks behandling af de under 1) - 3) nævnte forhold, herunder undersøge, om der er grundlag for at antage, at Den Katolske Kirke i Danmark skulle have søgt at neddykke eller forhindre opklaringen af eventuelle sager om seksuelle krænkelser af børn og unge begået i perioden af præster og andre medarbejdere i Den Katolske Kirke i Danmark.

6) efter omstændighederne at undersøge og beskrive visse henvendelser, som før den 1. august 2010 er rettet til Den Katolske Kirke i Danmark vedrørende seksuelle krænkelser af voksne (myndige) i perioden.

Ifølge kommissoriet er det ikke undersøgerens opgave at fastslå, hvorvidt der i de konkrete sager er begået handlinger, der udgør en overtrædelse af bestemmelserne i straffelovens kapitel 24 (forbrydelser mod kønssædeligheden) eller tilsvarende bestemmelser. I det omfang undersøgeren i forbindelse med gennemførelsen af undersøgelsen bliver opmærksom på sager, der efter de for undersøgeren foreliggende oplysninger ikke tidligere har været forelagt for Den Katolske Kirke i Danmark, skal undersøgeren snarest fremsende det materiale, undersøgeren kommer i besiddelse af vedrørende sådanne forhold, til Den Katolske Kirke i Danmark med henblik på, at Den Katolske Kirke i Danmark tager stilling til sådanne "nye" sager, herunder tager stilling til en eventuel anmeldelse til myndighederne. I det omfang undersøgeren i tilknytning til undersø-

gelsen bliver opmærksom på forhold, hvor der er anmeldelsespligt jf. servicelovens § 154, eller straffelovens § 141, skal han med samtidig underretning af Den Katolske Kirke i Danmark indgive anmeldelse.

Periode	1. januar 1890-31. maj 2010
Datering	7. juni 2012
Opdragsgiver	Den Katolske Kirke i Danmark
Undersøger	Advokat Lars Kjeldsen Udpeget efter indstilling fra Advokatsamfundet. På den baggrund må det lægges til grund, at undersøgeren ikke var opdragsgivers sædvanlige advokat.
Metode	<p>Af kommissorium af 31. maj 2010 fremgår, at undersøgeren vil få fuld adgang til alt materiale, der er i Den Katolske Kirke i Danmarks besiddelse, og at Den Katolske Kirke i Danmark vil bistå undersøgeren med at fremskaffe alt materiale, som undersøgeren måtte finde relevant.</p> <p>Af undersøgelsesrapporten fremgår, at der i forbindelse med undersøgelsen er gennemført i alt 77 interviews, 38 med forurettede, 34 med præster m.fl. og 34 med "øvrige".</p> <p>Gennemførelsen af interviews har ifølge undersøgelsesrapporten generelt været tilrettelagt således, at der først er gennemført interviews af de forurettede og andre personer, der har kunnet bidrage med oplysninger om de anmeldte seksuelle krænkelser, og hvorledes Den Katolske Kirke i Danmark har forholdt sig til de forurettede og de pågældende præster m.fl. Derefter er der gennemført interviews af de præster m.fl., der er anmeldt for seksuelle krænkelser. Endelig er der gennemført interviews af ledelsen for Den Katolske Kirke i Danmark og ledende administrativt personale, i det omfang dette har været relevant.</p> <p>De interviewede har kunnet medbringe en bisidder.</p> <p>De interviewede er ifølge undersøgelsesrapporten i indkaldelses-/bekræftelsesbrevet informeret om blandt andet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Baggrunden for interviewet • At der er mulighed for refusion af omkostninger i forbindelse med interviewets gennemførelse • At det er frivilligt at deltage i undersøgelsen • At interviewet kan afbrydes på hvilket som helst tidspunkt. • At der vil blive udarbejdet et referat af interviewet. • At referatet vil blive fremsendt i udkast med henblik på indhentelse af den interviewedes bemærkninger. • At oplysninger i referatet vil kunne blive gengivet i den endelige rapport i anonymiseret form. • At anvendelse af passager fra referatet i rapporten i ikke anonymiseret form kun vil kunne ske efter indhentelse af den interviewedes skriftlige forudgående tilladelse. • At det forventes, at rapporten offentliggøres.

Oplysningerne i indkaldelses-/bekræftelsesbrevet er ifølge undersøgelsesrapporten gennemgået mundtligt for alle interviewede ved interviewets begyndelse.

Til personer fra Den Katolske Kirke i Danmarks centrale ledelse og ledende administrativt personale er det oplyst, at der ikke kan gives tilsagn om anonymitet i forbindelse med udarbejdelsen af rapporten.

Præster m.fl. har tillige fået tilsendt en kopi af kommissoriet og – i det omfang det har været relevant – en kort beskrivelse af den anmeldte krænkelse.

I forbindelse med gennemførelsen af et interview er den interviewede blevet bedt om et tilsagn om, at det endelige referat af interviewet kan foreholdes eller forevises for andre, der senere interviewes i forbindelse med undersøgelsen.

Det fremgår af undersøgelsen, at interviews er gennemført ved personligt møde, typisk på undersøgerens kontor, eller telefonisk.

Interviewene er ikke blevet optaget.

Under interviewene har der typisk været to personer fra undersøgerens kontor til stede.

Det er uoplyst, om alle interviews er gennemført med deltagelse af undersøgeren selv.

Den Katolske Kirke i Danmark har været forelagt et udkast til undersøgelsesrapport inden offentliggørelsen.

GDPR	Persondataretlige problemstillinger ses ikke omtalt i undersøgelsen
Henvisning til Danske advokaters vejledning	Nej (Vejledningen var ikke udkommet på tidspunktet for undersøgelsen)
Offentlighed	Undersøgelsen er offentligt tilgængelig Det fremgik allerede af kommissoriet, at dette skulle være tilfældet.
Kilder	Undersøgelsesrapporten Den katolske kirke i Danmarks hjemmeside Interview med advokat Lars Kjeldsen
Bemærkninger	Mens undersøgelsen pågik, udkom Den katolske kirke i Danmarks reviderede beredskab over for seksuelle overgreb mod børn og unge begået af præster eller andre kirkelige medarbejdere Der blev i anledning af sagen indledt disciplinære sager mod en håndfuld præster i Den katolske kirke i Danmark

2. Mulige krænkende handlinger på TV 2

Beskrivelse	<p>Ifølge Advokatnævnets pressemeddelelse af 4. november 2021 søgte TV 2 med undersøgelsen dels en kortlægning af omfanget af hændelser, og dels råd fra undersøgeren om, hvordan de enkelte sager skulle håndteres over for de undersøgte personer. Det indgik således i opdraget til undersøgeren, at denne skulle foretage en juridisk vurdering af de undersøgte personers påståede adfærd med henblik på opdragsgivers videre stillingtagen.</p> <p>Ifølge Datatilsynets afgørelse af 3. februar 2022 skulle undersøgelsen også af-dække kulturen mere generelt i TV2.</p>
Periode	Der var ikke fastsat nogen tidsmæssig grænse for, hvor langt tilbage i tid, undersøgelsen kunne gå, og det må på baggrund af oplysninger fra Jes Dorph-Petersen lægges til grund, at den i hvert fald omfattede en episode i 2001 og en episode i 2003
Datering	November 2020
Opdragsgiver	TV 2
Undersøger	Advokatfirmaet Norrbom Vinding v/ advokat Yvonne Frederiksen På baggrund af det, der er anført i Advokatnævnets pressemeddelelse af 4. november 2021, må det lægges til grund, at opdragsgiver var fast klient hos advokatfirmaet Norrbom Vinding.
Metode	<p>Journalist Jes Dorph-Petersen har vedrørende gennemførelsen af undersøgelsen oplyst, at han i november 2020 efter at have oplyst sin mailadresse til undersøgeren pr. mail modtog et brev med oplysning om, at undersøgeren havde modtaget to indberetninger vedrørende ham og derfor ønskede et møde med ham to dage senere.</p> <p>Jes Dorph-Petersen blev opfordret til at tage en bisidder med til mødet.</p> <p>Indholdet af de to indberetninger fremgik ikke af brevet, og først efter at Jes Dorph-Petersen havde antaget sin egen advokat, fik han oplysning om hovedindholdet af indberetningerne.</p> <p>Hans advokat modtog samtidig et brev, hvori det var anført, at det var frivilligt for Jes Dorph-Petersen at deltage i mødet, idet han ikke var ansat på TV 2, men at undersøgeren ville være nødsaget til at vurdere sagen på det foreliggende grundlag, hvis han ikke ville deltage i mødet. Det fremgik desuden af brevet, at TV 2 ikke ville dække udgifterne til advokatbistand for Jes Dorph-Petersen.</p> <p>Under mødet blev han bid for bid foreholdt de forklaringer, de to indberettere havde afgivet og løbende spurgt, hvordan han forholdt sig til forklaringerne.</p> <p>TV 2's HR-chef var til stede på mødet, hvilket han var blevet orienteret om i forbindelse med indkaldelsen.</p> <p>Efter mødet fik Jes Dorph-Petersen fremsendt et referat af sin forklaring, som han havde mulighed for at kommentere.</p> <p>Jes Dorph-Petersen er bekendt med, at mødet med ham førte til, at yderligere to personer afgav forklaring til undersøgeren i sagen. Jes Dorph-Petersen er ikke bekendt med referaterne af undersøgerens møder med andre om indberetningerne vedrørende ham.</p>

På et senere møde med deltagelse af to chefer fra TV 2 og undersøgeren, blev han mundtligt gjort bekendt med undersøgerens konklusioner, men han er ikke blevet meddelt konklusionerne skriftligt.

Advokatnævnet har den 4. november 2021 bestemt, at undersøgeren skal betale en bøde på 20.000 kr. for ikke at have overholdt god advokatskik i forbindelse med udførelsen af undersøgelsen. Advokatnævnets afgørelse er indbragt for domstolene. Sagen verserer fortsat.

GDPR

Datatilsynet har den 3. februar udtalt alvorlig kritik af TV2 og advokatfirmaet Norrbom Vinding.

Baggrunden er blandt andet, at undersøgelsen var tilrettelagt på en sådan måde, at der ikke var den fornødne sikkerhed for, at der var hjemmel til at indsamle og behandle følsomme personoplysninger, herunder oplysninger om seksuelle forhold, vedrørende en så bred kreds af personer, som man havde gjort i forbindelse med undersøgelsen.

Desuden var oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningen ikke overholdt i forbindelse med undersøgelsen.

Henvisning til Danske advokaters vejledning

Uoplyst

Offentlighed

Undersøgelsen er ikke offentlig tilgængelig, men en række oplysninger vedrørende undersøgelsen, dens gennemførelse og dens resultater fremgår af Advokatnævnets pressemeddelelse af 4. november 2021, en artikel i Weekendavisen den 30. september 2021 med titlen "Retten til at blive glemt" og Datatilsynets afgørelse af 3. februar 2022.

Kilder

[Advokatnævnets pressemeddelelse af 4. november 2021](#)

[Retten til at blive glemt](#), Weekendavisen, 30. september 2021

[Hård kritik af TV2's advokatundersøgelse](#), Information den 21. december 2021

Interview med Jes Dorph-Petersen

[Journalisten](#)

[TV2's hjemmeside](#)

[Datatilsynets afgørelse af 3. februar 2022](#)

Bemærkninger

Undersøgelsen har ført til sanktioner over for fem personer med tilknytning til TV2.

Desuden er der iværksat en række personalepolitiske tiltag

3. Mulig grænseoverskridende adfærd fra Københavns Kommunes forhenværende overborgmester

Beskrivelse Af kommissoriet for undersøgelsen fremgår, at undersøgeren skal foretage en faktisk undersøgelse af følgende:

1) Flere medier omtalte i tilknytning til Økonomiforvaltningens julefrokost i 2011, at overborgmesteren skulle have udvist en upassende adfærd til julefrokosten. Den 10. januar 2012 modtog Økonomiudvalget en skriftlig orientering herom. Københavns Kommune ønsker, at det nu undersøges og oplyses, hvordan sagerne efter julefrokosten i Økonomiforvaltningen i 2011 blev håndteret.

2) Jyllands-Posten har den 16. oktober 2020 omtalt en krænkelse af et kvindeligt medlem af Borgerrepræsentationen i 2017. Undersøgeren skal søge at afdække dette forløb nærmere og herunder undersøge, hvordan sagen om grænseoverskridende adfærd over for et folkevalgt medlem af Borgerrepræsentationen i 2017 blev håndteret.

3) Det skal tillige undersøges, om der er andre episoder, hvor ansatte eller folkevalgte i Københavns Kommune har oplevet grænseoverskridende adfærd fra overborgmesteren. Undersøgelsen skal både afdække omfanget af sager, der måtte være blevet meldt til en overordnet, og give nuværende såvel som tidligere ansatte og folkevalgte mulighed for at stå frem, hvis de har oplevet grænseoverskridende adfærd fra overborgmesterens side. Undersøgelsen skal omfatte perioden 1. januar 2010 frem til den 29. oktober 2020.

Periode 1. januar 2010-29. oktober 2020

Datering 25. februar 2021

Opdragsgiver Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune v/ Økonomiudvalget

Undersøger Advokatfirmaet Kromann Reumert v/advokat Marianne Granhøj og advokat Jens Lund Mosbek.

På baggrund af det, der er anført i undersøgelsesrapporten om udpegning af undersøgerne, må det lægges til grund, at undersøgerne ikke var opdragsgivers sædvanlige advokat.

Metode Undersøgerne har modtaget skriftligt materiale fra Københavns Kommune om de tre forhold, der ønskedes undersøgt, samt aktlister. Undersøgerne har kunnet rekvirere yderligere materiale.

Undersøgerne har desuden gennemført interviews med i alt 34 personer.

Alle interviews har ifølge undersøgelsesrapporten været baseret på frivillighed. De interviewede har haft mulighed for at møde med en bisidder, og alle interviews er indledt med vejledning til de interviewede om, at de på et hvilket som helst tidspunkt under interviewet ville have mulighed for at bede om en pause eller tilkendegive, at de ikke ønskede at fortsætte interviewet.

Det er uoplyst, om alle interviews er gennemført med deltagelse af begge undersøgere personligt.

Der er skrevet referat af alle interviews, og de interviewede har haft mulighed for at gennemgå og kommentere referatet fra deres eget interview.

Hvis en interviewet person har ønsket anonymitet, er interviewet alligevel blevet gennemført, men vedkommende er da indledningsvist vejledt om, at undersøgerne som følge af anonymiteten muligvis ville undlade at tillægge oplysningerne sædvanlig vægt, såfremt en normal bevismæssig anvendelse af oplysningerne ville give anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder.

Efter at alle planlagte interviews er gennemført, er den tidligere overborgmester blevet tilbudt mulighed for også at deltage i et interview med mulighed for at blive gjort bekendt med og kommentere de væsentligste forhold, som er afdækket gennem undersøgelsen.

Den tidligere overborgmesters deltagelse har været betinget af, at han forinden underskrev erklæring om tavshed, mens undersøgelsen pågik, og at han herunder undlod at kontakte personer, han blev bekendt med, havde afgivet oplysninger til undersøgerne.

Undersøgerne har i et notat af 11. november 2020 anført, at der efter deres vurdering ikke er hjemmel til, at Københavns Kommune afholder den tidligere overborgmester udgifter til bisidder.

Den tidligere overborgmester er blevet tilbudt at kommentere de væsentligste faktuelle forhold, som undersøgerne har afdækket. I det omfang bemærkninger fra den tidligere overborgmester har givet anledning til yderligere undersøgelser, er disse foretaget, hvorefter rapporten er færdiggjort og afleveret til Økonomiudvalget.

GDPR	Der foreligger ingen oplysninger om, hvorvidt undersøgelsen har givet anledning til persondataretlige overvejelser.
Henvisning til Danske advokaters vejledning	Nej
Offentlighed	Rapporten har tidligere været tilgængelig på Københavns Kommunes hjemmeside, men er nu fjernet fra denne. Det fremgik imidlertid af rapporten vedrørende undersøgelsen, at den ville blive udarbejdet i en form, så den ville kunne offentliggøres,
Kilder	Undersøgelsesrapporten, der som nævnt tidligere var tilgængelig på Københavns Kommunes hjemmeside Kommissorium for undersøgelsen

---

[Notat af 11. november 2020 om afholdelse af udgifter til bisidder](#)

Bemærkninger

Overborgmesteren trak sig fra sin post som overborgmester i Københavns Kommune, den 19. oktober 2020, inden undersøgelsen blev iværksat.

4. Mulige krænkende handlinger i DanBred

Beskrivelse	Undersøgelse af krænkende adfærd i virksomheden DanBred
Periode	Det er uklart, hvilken periode undersøgelsen vedrørte, men på baggrund af oplysninger fra medierne må det lægges til grund, at undersøgelsen primært omfattede forhold fra de senere år.
Datering	Juli 2021
Opdragsgiver	DanBred
Undersøger	Advokat Birgit Gylling Andersen Det vides ikke, om advokaten udfører andre opgaver for opdragsgiver.
Metode	<p>Der blev udsendt invitationer til interviewet få dage før dette fandt sted. Interviewene fandt sted på et hotel i Jylland. Det blev i invitationen til interviewet oplyst, at man kunne tage en person med til hotellet, men at vedkommende ikke kunne være til stede under interviewet. Det blev videre oplyst, at virksomheden ville betale udgifter til rejse og ophold i forbindelse med interviewet. Endelig blev det oplyst, at der fra virksomhedens side ville deltage tre bestyrelsesmedlemmer og en advokat (undersøgeren) i interviewet.</p> <p>Umiddelbart forud for mødet afviste virksomheden den bisidder, som de krænkede ønskede under interviewet, og de krænkede blev i stedet tilbudt en anden bisidder. Denne bisidder var ansat i virksomheden.</p> <p>Under interviewet førte undersøgeren ordet, men de øvrige deltagere stillede også spørgsmål og kom løbende med kommentarer.</p> <p>Efter interviewet blev de interviewede ringet op af undersøgeren, der oplyste hvilke beslutninger, der var taget på grundlag af de oplysninger, som var kommet frem under interviewet.</p> <p>Undersøgeren afviste i første omgang at sende et referat af interviewet til de krænkede. Referat blev først fremsendt, efter at de krænkede havde antaget en advokat.</p> <p>Virksomheden afholdt de krænkedes udgift til advokat. Aftale herom blev først indgået efter, at interviewene havde fundet sted.</p>
GDPR	<p>Undersøgerens afvisning af at sende referat af interviewet blev i første omgang begrundet i persondatarelige hensyn.</p> <p>I øvrigt foreligger der ingen oplysninger om, hvorvidt undersøgelsen har givet anledning til persondatarelige overvejelser</p>
Henvisning til Danske advokaters vejledning	Uoplyst
Offentlighed	Det vides ikke, om der er udarbejdet en rapport vedrørende advokatundersøgelsen.
Kilder	<p>Advokat Malou Ehmer</p> <p>Chikanesager matrer milliardkoncern: Rikke Jessen blev krænkede af direktøren, Jyllands-Posten den 22. september 2021</p>

Interview med ansatte og tidligere ansatte i DanBred, som har deltaget i interviews til brug for advokatundersøgelsen

---

Bemærkninger

Undersøgelsen medførte, at direktøren for DanBred og den siddende bestyrelse i september 2021 fratrådte

5. Mulige krænkende handlinger i Det Konservative Folkeparti

Beskrivelse	Advokatundersøgelse om beskyldninger mod et folketingsmedlem om seksuelle krænkelser og overgreb.
Periode	Det er uklart, hvilken periode undersøgelsen vedrørte, men på baggrund af oplysninger i Weekendavisen må det lægges til grund, at den omfattede episoder fra år 2000 og frem.
Datering	August 2021
Opdragsgiver	Det Konservative Folkeparti
Undersøger	Advokatfirmaet Plesner v/advokat Lise Høy Falsner Det vides ikke, om advokaten udfører andre opgaver for opdragsgiver.
Metode	<p>Folketingsmedlemmet og medlemmets advokat modtog en indkaldelse til et møde fra undersøgeren samt en erklæring om fortrolighed mens undersøgelsen pågik, som folketingsmedlemmet skulle underskrive, hvis han ønskede at deltage i mødet. Desuden skulle folketingsmedlemmet skrive under på, at han ikke ville kontakte nogen af de personer, hvis navn han fik kendskab til, under undersøgelsen.</p> <p>På det første møde, som blev afholdt på undersøgerens kontor, blev folketingsmedlemmet præsenteret for de rejste anklager. Til stede på mødet var undersøgeren, en referent, Folketingsmedlemmet og dennes advokat.</p> <p>To af de kvinder, som havde henvendt sig med anklager mod folketingsmedlemmet, ønskede at være anonyme, men folketingsmedlemmet fandt efterfølgende selv ud af, hvem de var. Efter det indledende møde afholdt undersøgeren møder med de kvinder, som havde indberettet folketingsmedlemmet. Folketingsmedlemmets advokat var ikke til stede under dette møde.</p> <p>Efter mødet med kvinderne blev der afholdt endnu et møde med folketingsmedlemmet, hvor han havde lejlighed til at forholde sig til det, kvinderne havde sagt.</p> <p>Det var undersøgeren, som med udgangspunkt i kvindernes forklaring stillede spørgsmålene på dette møde. Folketingsmedlemmet havde forud for mødet fået udleveret referater af de møder, hvor kvinderne havde afgivet forklaring.</p> <p>Folketingsmedlemmets advokat er bekendt med, at undersøgeren er vendt tilbage overfor kvinderne med opfølgende spørgsmål og med, at der tillige er gennemført interviews med andre, som de nævnte kvinder, folketingsmedlemmet og hans advokat har foreslået inddraget.</p> <p>Det er uoplyst, om alle interviews er gennemført med deltagelse af undersøgeren selv.</p> <p>Folketingsmedlemmet har ikke fået dækket sine udgifter til advokat af Det Konservative Folkeparti, og dette har heller ikke været på tale.</p> <p>Folketingsmedlemmet blev orienteret om undersøgelsens resultater samme dag, ca. en time inden disse blev meddelt offentligheden, og han blev samtidig orienteret om, at eksklusionssag ville blive indledt.</p>

GDPR	Der foreligger ingen oplysninger om, hvorvidt undersøgelsen har givet anledning til persondataretlige overvejelser. Der er indgivet klage til Datatilsynet i anledning af undersøgelsen. Klagesagen er Justitia bekendt endnu ikke afgjort.
Henvisning til Danske advokaters vejledning	Uoplyst
Offentlighed	Rapporten vedrørende advokatundersøgelsen er ikke offentlig tilgængelig. Det lå klart fra starten, at rapporten vedrørende undersøgelsen ikke ville blive offentliggjort, men på det første møde med undersøgeren fik advokaten og folketingsmedlemmet at vide, at undersøgelsen ville blive "delt med Det Konservative Folkeparti", uden at det nærmere blev præciseret hvilken personkreds "Det Konservative Folkeparti" omfattede.
Kilder	Den hemmelige rapport , Weekendavisen, 2. september 2021 Interview med advokat Heidi Højmark Helveg
Bemærkninger	Undersøgelsen medførte, at et folketingsmedlem den 18. august 2021 blev informeret om, at der ville blive indledt eksklusionssag med henblik på at han skulle ekskluderes af Det Konservative Folkeparti.

---

6. Mulige krænkende handlinger over for medlemmer af DR Pige-koret

Beskrivelse	<p>Advokatundersøgelsens formål er ifølge kommissoriet at undersøge, om der igennem årene har været udvist krænkende adfærd i DR Pige-koret i form af seksuel chikane, herunder uønsket seksuel opmærksomhed. Undersøgelsen skal afdække og redegøre for omfanget og karakteren af en sådan mulig krænkende adfærd. Hvis det vurderes, at der har været udvist krænkende adfærd, skal advokaten samtidig komme med sine anbefalinger til, om dette bør give anledning til juridiske og/eller etiske konsekvenser.</p> <p>Advokaten skal derudover undersøge, om der igennem årene har været indgivet klager om krænkende adfærd i form af seksuel chikane fra de kvinder, som har været tilknyttet DR Pige-koret eller andre – eksempelvis deres forældre. Hvis dette er tilfældet, skal advokaten undersøge, hvordan sådanne klager er håndteret ledelsesmæssigt, og i den forbindelse komme med sine anbefalinger til, hvordan sådanne sager fremover håndteres bedst muligt.</p>
Periode	Det fremgår af undersøgelsesrapporten, at undersøgelsen ikke har været tidsmæssigt afgrænset, og at den blandt andet har vedrørt forhold fra den tid, hvors Tage Mortensen, som døde i 2001, var chefdirektør.
Datering	5. november 2021
Opdragsgiver	DR
Undersøger	Advokatfirmaet Norrbom Vinding v/ Jørgen Vinding, Rasmus Linding og Elsebeth Aaes-Jørgensen Det vides ikke, om advokatfirmaet udfører andre opgaver for opdragsgiver
Metode	<p>Advokatundersøgelsen er udført på grundlag af relevant og tilgængeligt skriftligt materiale.</p> <p>Desuden er der gennemført interviews med 18 chefer og medarbejdere samt generaldirektør Maria Rørbye Rønn og direktør for DR Kultur, Børn og Unge, Henrik Bo Nielsen.</p> <p>Endelig er der gennemført samtaler med et ikke nærmere angivet antal indberettere.</p> <p>Det er uoplyst, om alle interviews er gennemført med deltagelse af samtlige undersøgere personligt.</p> <p>Det fremgår ikke tydeligt, om der har været repræsentanter fra DR til stede under samtalerne.</p> <p>De personer, der er rettet beskyldninger imod, har ifølge undersøgelsesrapporten alle "afstået fra at deltage i samtaler", men nogle har sendt deres bemærkninger skriftligt.</p> <p>De chefer og medarbejdere samt indberettere, der har været afholdt samtale med, har ifølge undersøgelsesrapporten fået tilsendt kommissoriet, retningslinjerne for indberetningsordningen samt en orientingsskrivelse om behandling af personoplysninger, ligesom de er blevet gjort bekendt med, hvilke temaer de ville blive spurgt nærmere ind til. De enkelte har derudover til brug for deres</p>

forberedelse og i relevant omfang samt med respekt af de databeskyttelsesretlige regler fået tilsendt tilgængeligt skriftligt materiale.

De pågældende har alle haft mulighed for at have en bisidder under samtalen.

De er forud for samtalen blevet gjort bekendt med, at de ikke var forpligtet til at svare på spørgsmål. Endvidere er de blevet informeret om, at de oplysninger, der kom frem under samtalen, ville indgå som en del af den afrapportering, der skulle udarbejdes af advokaten, og som skulle tilgå DR.

I det omfang, en indberetter har ønsket at berette om forhold, der umiddelbart faldt uden for undersøgelsens område, er der under samtalerne gjort opmærksom på dette. Der er kun medtaget oplysninger om sådanne forhold i referaterne, i det omfang det er fundet relevant for undersøgelsen, og hvor det samtidig ikke har kunnet udelukkes, at oplysningerne potentielt kunne være af betydning for undersøgelsen

På basis af de gennemførte samtaler samt eventuelt tilgængeligt skriftligt materiale er der udarbejdet et referat, som den interviewede samt eventuel bisidder har fået tilsendt med henblik på kommentering, respektive godkendelse.

Undersøgerne har i forhold til hver enkelt person, som er berørt af undersøgelsen, herunder også dem, der har valgt ikke at medvirke i undersøgelsen, udarbejdet en bevisvurdering indeholdende en beskrivelse af, hvad der efter undersøgernes vurdering på det foreliggende grundlag faktisk kan lægges til grund.

For så vidt angår de oplysninger, der relaterer sig til kulturen i og omkring DR Pige-koret, har undersøgerne ikke i forhold til enkeltpersoner foretaget nogen selvstændig bevisvurdering. Bevisvurderingen er herefter som anden del af høringsprocessen sendt til dem, der har valgt at medvirke i undersøgelsen, og som herefter har fået mulighed for at kommentere bevisvurderingen. Efter at have modtaget de enkeltes skriftlige bemærkninger til bevisvurderingen har undersøgerne foretaget den endelige vurdering af, hvad der må vurderes faktisk at kunne lægges til grund.

Det fremgår ikke af undersøgelsesrapporten i hvilket omfang de personer, der er rettet beskyldninger mod, er gjort bekendt med undersøgelsens resultater.

GDPR	<p>Undersøgelsesrapporten indeholder et særskilt afsnit med persondataretlige overvejelser.</p> <p>Der er indgivet klage til Datatilsynet i anledning af undersøgelsen. Klagesagen er Justitia bekendt endnu ikke afgjort.</p>
Henvisning til Danske advokaters vejledning	Ja
Offentlighed	Det er forudsat i kommissoriet, at der vil blive offentliggjort et resumé af advokatundersøgelsens resultater.
Kilder	<p>Undersøgelsesrapporten</p> <p>DR's hjemmeside</p> <p>Interview med et tidligere medlem af DR-pige-koret</p>
Bemærkninger	Inden undersøgelsen forelå, trak en tidligere chefdirektør for DR Pige-koret sig fra en række tillidshverv i dansk kulturliv.

En anden tidligere chefdirektør, som var omfattet af undersøgelsen, døde i 2001.

De to tidligere chefdirektører er af DR begge blevet frataget titlen "æresdirektør".

Der er iværksat en række tiltag med henblik på at ændre kulturen omkring pige-koret.

7. Forholdene for elitesvømmere i Dansk Svømmeunion

Beskrivelse	<p>Formålet med undersøgelsen er i henhold til kommissoriet at belyse de forhold, der blev afdækket i en dokumentarudsendelse sendt på DR i foråret 2019, herunder de historiske og faktiske forhold, og kulturen i elitemiljøet under Dansk Svømmeunion. I den forbindelse beskriver kommissoriet en række undersøgelsestemaer, der skal besvares i undersøgelsen.</p> <p>Et af undersøgelsens temaer er at afdække og redegøre for træningsmiljøet og konsekvenserne heraf for elitesvømmerne i perioden fra 2001 og frem. Derudover skal undersøgelsen afdække, om de forhold der indgår i undersøgelsen, kan tilskrives konkrete ledelsesmæssige svigt eller systemiske svagheder. I den forbindelse skal også Team Danmark og Dansk Svømmeunions tilsyn med forholdene afdækkes. Undersøgelsen skal også undersøge de organisatoriske rammer i Dansk Svømmeunion, herunder om rammerne reelt gav og giver elitesvømmerne mulighed for at stå frem. Endelig skal undersøgelsen afdække, om Team Danmark og Danmarks Idrætsforbund i perioden fra 2001 og frem har levet op til deres ansvar.</p>
Periode	Undersøgelsen omfatter i henhold til kommissoriet perioden fra 2001 og frem.
Datering	6. februar 2020
Opdragsgiver	Team Danmark og Danmarks Idrætsforbund i samråd med Kulturministeriet
Undersøger	<p>Kammeradvokaten v/advokat Tormod Tingstad og advokat Helene Qvist Petersen</p> <p>Advokaterne er udpegede på grundlag af et offentligt udbud.</p> <p>På baggrund af det, der er anført i undersøgelsesrapporten om udpegning af undersøgerne, må det lægges til grund, at undersøgerne ikke var opdragsgivers sædvanlige advokat.</p>
Metode	<p>Undersøgelsen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse, interviews og dokumentgennemgang.</p> <p>Der er i forbindelse med undersøgelsen gennemført interviews med 80 personer, herunder med 44 elitesvømmere, 24 øvrige personer og 12 personer med særligt ansvar.</p> <p>Interviewene er gennemført som åbne samtaler, hvor deltagerne har fået mulighed for at fortælle om deres personlige oplevelser som elitesvømmere.</p> <p>Interviewede, som er tilbudt anonymitet, er informeret om, at hvis undersøgerne måtte ønske at anvende konkrete citater/forklaringer fra den pågældende interviewdeltager, der kan henføres til vedkommende, vil undersøgerne anmode om samtykke til anvendelsen.</p> <p>Efter samtykke fra den enkelte er alle interviews optaget på bånd. Alle interviewede er tilbudt kopi af denne optagelse, dog således at denne først vil blive overleveret efter undersøgelsens afslutning.</p> <p>Interviewene er i et vist omfang refereret i rapporten vedrørende undersøgelsen.</p> <p>Det fremgår ikke af undersøgelsesrapporten, hvem der har været til stede under interviewene eller i hvilket omfang de interviewede er blevet opfordret til at lade sig bistå af en bisidder.</p>

Det fremgår ikke af undersøgelsesrapporten i hvilket omfang et udkast til rapporten eller dele af denne har været sendt i høring.

GDPR

Det fremgår af undersøgelsen, at der har været rejst i hvert fald to persondata-retlige problemstillinger i forbindelse med denne. Begge vedrører udleveringen af mails.

Henvisning til Danske advokaters vejledning

Ja

Offentlighed

Undersøgelsen er offentligt tilgængelig.

Det fremgår hverken af kommissoriet eller rapporten vedrørende undersøgelsen, hvornår der er truffet beslutning herom.

Kilder

[Undersøgelsesrapporten](#)

[Kommissorium for undersøgelsen](#)

[Retsinformation](#)

Bemærkninger

Undersøgelsen har ført til ændring af lov om eliteidræt med henblik på blandt andet at styrke atleternes medindflydelse i Team Danmarks bestyrelse og skærpe Team Danmarks tilsynsforpligtelse

8. Behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS

Beskrivelse	<p>Advokatundersøgelsen omfatter en undersøgelse af og redegørelse for det faktiske begivenhedsforløb i forbindelse med politiets og andre myndigheders behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS den 17. april 2007 og efterfølgende.</p> <p>Af kommissoriet for undersøgelsen fremgår, at den skal omfatte en undersøgelse af og redegørelse for, om de nævnte myndigheders behandling af sagen har været i overensstemmelse med de gældende regler og principper mv., samt for om der i sagen er tilgået Folketinget urigtige, vildledende eller mangelfulde oplysninger.</p> <p>På baggrund af gennemgangen af sagsmaterialet skal der foretages en vurdering af, om der i politiet, anklagemyndigheden, Justitsministeriet, Skatteministeriet, SKAT eller eventuelle andre myndigheder er begået fejl og forsømmelser i tilknytning til sagen, og om der i så fald er grundlag for at indlede sager om disciplinært eller ansættelsesretligt ansvar mod bestemte embedsmænd.</p>
Periode	Undersøgelsen omfatter i henhold til kommissoriet perioden fra den 17. april 2007 og frem.
Datering	15. maj 2017
Opdragsgiver	Justitsministeriet
Undersøger	<p>Holst, advokater v/advokat Erik Jensen</p> <p>Udpeget efter indstilling fra Advokatsamfundet.</p> <p>På den baggrund må det lægges til grund, at undersøgeren ikke var opdragsgivers sædvanlige advokat.</p>
Metode	<p>Det fremgår af kommissoriet for undersøgelsen, at den skal bygge på en gennemgang af alt foreliggende materiale i politiet, anklagemyndigheden, Justitsministeriet, Skatteministeriet, SKAT og eventuelle andre myndigheder. Foreliggende skriftligt materiale fra Tom Lisborg, som er tilgængeligt, vil kunne inddrages i undersøgelsen, i det omfang dette er relevant.</p> <p>Ifølge kommissoriet kan der ikke som led i undersøgelsen foretages afhøringer af eller indhentes udtalelser eller lignende fra implicerede embedsmænd eller andre.</p> <p>Det fremgår af undersøgelsesrapporten, at der i forbindelse med dens udarbejdelse er gennemført en række høringer.</p>
GDPR	Undersøgelsesrapporten indeholder et særskilt afsnit med persondataretlige overvejelser.
Henvisning til Danske advokaters vejledning	Ja
Offentlighed	<p>Undersøgelsesrapporten er offentlig tilgængelig.</p> <p>Det fremgik allerede af kommissoriet, at dette skulle være tilfældet.</p>
Kilder	Undersøgelsesrapporten

Folketingets hjemmeside

Bemærkninger

Undersøgelsen har ført til, at der efterfølgende er stillet flere spørgsmål i Folketingets Retsudvalg

9. SKATs udbetaling af refusion af udbytteskat

Beskrivelse	<p>Advokatundersøgelsen skal ifølge kommissoriet beskrive den formodede svindele med refusion af udbytteskat, herunder forløbet hen over sommeren 2015, i det omfang det kan ske uden at kompromittere den strafferetlige efterforskning mv.</p> <p>Undersøgeren skal foretage en vurdering af, om der i SKAT og Skatteministeriet er begået fejl og forsømmelser i tilknytning til sagen, og om der i så fald er grundlag for at indlede sager om disciplinært eller ansættelsesretligt ansvar mod de pågældende embedsmænd.</p> <p>Advokatundersøgelsen skal omfatte en faktuel beskrivelse af tilrettelæggelsen og udførelsen af opgaven med udbetaling og kontrol af refusion af udbytteskat i perioden 2010 –2015 og en undersøgelse og redegørelse for de forhold, der var afgørende herfor.</p>
Periode	Advokatundersøgelsen skal ifølge kommissoriet omfatte en faktuel beskrivelse af tilrettelæggelsen og udførelsen af opgaven med udbetaling og kontrol af refusion af udbytteskat i perioden 2010 –2015.
Datering	15. december 2017
Opdragsgiver	Skatteministeriet
Undersøger	<p>Advokatfirmaet Bech-Bruun v/ advokat Thomas Frøbert, advokat Lise Lauridsen, advokat Lars Lindencrone Petersen og advokat Johan Weihe</p> <p>Advokaterne er udpegede på grundlag af et offentligt udbud.</p> <p>Advokatnævnet har i 2019 truffet afgørelse om, at undersøgerne var inhabile, idet andre advokater i advokatfirmaet i 2014-15 havde rådgivet en anden klient om refusion af udbytteskat. Advokatnævnets afgørelse er indbragt for domstolene. Sagen verserer fortsat.</p>
Metode	<p>Ifølge kommissoriet skal advokatundersøgelsen bygge på en gennemgang af alt relevant materiale i Skatteministeriet og SKAT vedrørende de forhold og den periode, der er genstand for undersøgelsen, herunder fire tidligere undersøgelser og det i den forbindelse tilvejebragte materiale.</p> <p>Der kan ifølge kommissoriet ikke som led i undersøgelsen foretages afhøringer eller indhentes udtalelser fra implicerede embedsmænd eller andre.</p> <p>Det fremgår dog af undersøgelsesrapporten, at undersøgerne som led i undersøgelsen har afholdt i alt tre møder af mere generel karakter med henholdsvis repræsentanter for Rigsrevisionen og repræsentanter for Skatteministeriet og SKAT.</p> <p>Et udkast til undersøgelsesrapport har været forelagt opdragsgiver.</p> <p>Ligeledes har et udkast til undersøgelsesrapportens afsnit om forløbet i en bestemt periode været forelagt to medarbejdere i SKAT med henblik på disses eventuelle bemærkninger af faktuel karakter.</p>
GDPR	Persondatarelige problemstillinger ses ikke omtalt i undersøgelsen
Henvisning til Danske advokaters vejledning	Nej

Offentlighed	Undersøgelsesrapporten er offentlig tilgængelig. Det fremgik allerede af kommissoriet, at dette skulle være tilfældet.
Kilder	Undersøgelsesrapporten Om "god advokatskik" og salær for uvildig advokatundersøgelse – pressemeddelelse af 23. juni 2021 fra Østre Landsret Undersøgelseskommissionen om SKATs hjemmeside
Bemærkninger	Undersøgelsen førte til, at kommissoriet for undersøgelseskommissionen om SKAT den 9. april 2018 blev udvidet, således at det også kom til at omfatte SKAT's forvaltning af udbytteskatteområdet.

---

10. Administrationen af forskeres særftaler med Statens Serum Institut

Beskrivelse	<p>Advokatundersøgelsen omhandler administrationen af forskeres særftaler med Statens Serum Institut.</p> <p>Af kommissoriet for undersøgelsen fremgår blandt andet, at der ønskes en gennemgang af Statens Serum Instituts praksis for indgåelse af særftaler om godtgørelser for udnyttelse af instituttets patenter. Denne skal klarlægges og vurderes for forenelighed med LOF, instituttets interne vejledninger og de offentlige regler, der gælder for dettes virksomhed. I tilslutning hertil skal det afdækkes, om de ledende medarbejdere i de undersøgte sagsforløb har tilgodeset private økonomiske og forskningsmæssige interesser i strid med LOF, offentlige regler, persondataregler, seruminstitutets interne procedurer og interesser samt deres tjenstlige forpligtelser. Hvis der findes at være sket overtrædelser af de nævnte regler, eller det findes, at instituttets interne procedurer ikke er tilstrækkelige til at sikre mod sådanne overtrædelser eller varetagelsen af instituttets interesser, skal undersøgelsen indeholde konkrete anbefalinger til seruminstitutets reaktion herpå</p>
Periode	<p>Det fremgår af undersøgelsesrapporten, at der ikke er fastlagt et generelt begyndelsestidspunkt for undersøgelse, og at visse undersøgelsespunkter har faktuelle forløb, der går tilbage til 1990'erne.</p> <p>Undersøgelsens generelle sluttidspunkt er fastsat til ultimo 2019, hvor undersøgelsen blev iværksat.</p>
Datering	22. juni 2020
Opdragsgiver	Sundheds- og Ældreministeriet
Undersøger	<p>Kammeradvokaten</p> <p>Det vides ikke med sikkerhed, om advokatfirmaet udfører andre opgaver for opdragsgiver</p>
Metode	<p>Undersøgelsen er som udgangspunkt udført på grundlag af skriftligt materiale. I det omfang, det er blevet vurderet nødvendigt for at afklare konkrete, afgrænsede, faktuelle eller tekniske spørgsmål, er der dog gennemført enkelte samtaler med medarbejdere hos Statens Serum Institut.</p> <p>Ifølge undersøgelsesrapporten er relevante faktumbeskrivelser sendt i høring hos Sundheds- og ældreministeriet, Statens Serum Institut samt to berørte medarbejdere.</p>
GDPR	Undersøgelsesrapporten indeholder et særskilt afsnit med persondataretlige overvejelser.
Henvisning til Danske advokaters vejledning	Nej
Offentlighed	Rapporten er offentlig tilgængelig
Kilde	Undersøgelsesrapporten Statens Serum Instituts hjemmeside
Bemærkninger	Undersøgelsen førte til, at direktøren for Statens Serum Institut den 29. juni 2020 fratrådte.

11. Fredericia kommunes salg af en byggegrund til den daværende borgmester i kommunen

Beskrivelse	Advokatundersøgelse omfatter en række forhold, herunder kommunens salg af en byggegrund til den tidligere borgmester i kommunen og kommunens behandling af en række aktindsigtssager i forbindelse med dette.
Periode	Undersøgelsen vedrører en periode fra 2015 og frem.
Datering	10. marts 2021
Opdragsgiver	Fredericia Kommune
Undersøger	Advokatfirmaet Horten v/advokat Rikke Søgaard Berth og advokat Malene Graff Det fremgår af undersøgelsesrapporten, at et andet advokatfirma er kommunens sædvanlige advokatforbindelse.
Metode	<p>Af undersøgelsesrapporten fremgår, at gennemgangen af sagens skriftlige materiale er suppleret med interviews med en række nuværende og tidligere medarbejdere i kommunen samt borgmesteren.</p> <p>Der er gennemført i alt 14 interviews i forbindelse med undersøgelsen.</p> <p>Til brug for hvert interview er der udarbejdet et spørgetema.</p> <p>De interviewede har forud for afholdelse af interviews fået oplyst de overordnede emner, som interviewet ville omfatte og har i det omfang, undersøgerne har fundet det hensigtsmæssigt, modtaget udvalgte bilag om sagen.</p> <p>De interviewede har haft mulighed for at have en bisidder med til interviewet.</p> <p>Borgmesteren og kommunaldirektøren har inden interviewet af dem haft mulighed for at foretage en overvåget søgning i deres mailbokse som forberedelse, men har ikke ønsket at gøre brug af denne mulighed.</p> <p>Efter hvert interview er der udarbejdet et udkast til referat, som er blevet sendt til den interviewedes gennemgang og bemærkninger.</p> <p>Nogle interviews er fulgt op af telefoniske spørgsmål, som er blevet aktualiseret af oplysninger modtaget under senere interviews. Referat heraf er også fremsendt til gennemgang og bemærkninger.</p> <p>Referaterne er ikke udleveret til opdragsgiver, medmindre opdragsgiver har anmodet herom. De interviewede er orienteret herom.</p> <p>Det er uoplyst, om alle interviews er gennemført med deltagelse af undersøgerne eller hvem, der har været til stede under interviewene.</p> <p>Undersøgelsen har for så vidt angår faktuelle forhold, juridisk ramme og undersøgerens vurderinger været sendt i høring hos en række nærmere angivne personer.</p>
GDPR	Der foreligger ingen oplysninger om, hvorvidt undersøgelsen har givet anledning til persondataretlige overvejelser.

Henvisning til Danske advokaters vejledning	Nej
Offentlighed	Undersøgelsen er offentligt tilgængelig
Kilde	Undersøgelsesrapporten Fredericia Kommunes hjemmeside
Bemærkninger	Kommunen havde allerede inden advokatundersøgelsen indgivet politianmeldelse og hjemsendt flere medarbejdere. Efter undersøgelsesrapportens offentliggørelse, blev der indledt en række personalesager og truffet beslutning om opstramning af en række administrative rutiner i kommunen.

---

12. Eventuelle uregelmæssigheder i driften/administrationen af Østjysk Bolig

Beskrivelse	Undersøgelsen vedrørende mulige strafbare forhold (berigelseskriminalitet) og uregelmæssigheder i driften/administrationen.
Periode	2011-2020
Datering	6. april 2021
Opdragsgiver	Teknik og Miljø i Aarhus Kommune som tilsynsmyndighed for de almene boligorganisationer
Undersøger	Advokatfirmaet Kromann Reumert v/advokat Kim Trenskow Det fremgår ikke af undersøgelsesrapporten, om undersøgeren udfører andre opgaver for opdragsgiver
Metode	<p>Det fremgår af den anonymiserede sammenfatning vedrørende undersøgelsen, at undersøgelsen er gennemført ved gennemgang af et meget stort antal dokumenter samt ved samtaler med medarbejdere og enkelte nuværende bestyrelsesmedlemmer samt skriftlige svar fra et tidligere bestyrelsesmedlem.</p> <p>Det fremgår videre, at undersøgelsen har ført til politianmeldelse af en række forhold.</p> <p>Om disse hedder det i sammenfatningen:</p> <p>“Det er vurderet, at en videre undersøgelse af disse forhold bør ske som led i en efterforskning indenfor strafferetsplejen fremfor som led i en almindelig advokatundersøgelse, såvel af hensyn til de implicerede personers retssikkerhed, som af hensyn til den videre efterforsknings effektivitet.</p> <p>Vi har derfor på grundlag af de konkrete mistanker og efter drøftelse med Østjyllands Politi, Efterforskningscenteret for Økonomisk Kriminalitet, undladt at gennemføre samtaler med de for de pågældende forhold implicerede personer, ligesom vi har undladt at rette henvendelse til leverandøren med spørgsmål og anmodning om relevant materiale eller information.</p> <p>Denne del af undersøgelsen er derfor efter aftale med Tilsynet overgivet til Østjyllands Politi, Efterforskningscenteret for Økonomisk Kriminalitet.”</p> <p>Det fremgår ikke af undersøgelsesrapporten i hvilket omfang et udkast til rapporten eller afsnit af denne har været sendt i høring.</p>
GDPR	Der foreligger ingen oplysninger om, hvorvidt undersøgelsen har givet anledning til persondataretlige overvejelser.
Henvisning til Danske advokaters vejledning	Ja
Offentlighed	Undersøgelsesrapporten er ikke offentliggjort, men der er offentliggjort en anonymiseret sammenfatning.

Kilde [Anonymiseret sammenfatning af rapporten vedrørende undersøgelsen.](#)
[Østjysk boligs hjemmeside](#)

Bemærkninger Undersøgelsen har ført til politianmeldelse af en række forhold.
Desuden er det besluttet, at Østjysk Bolig foreløbig skal administreres af Lejerbo.

13. Politiets brug af actioncards i sagen om aflivning af mink

Beskrivelse	<p>Advokatundersøgelsen omfatter den del af sagen om aflivning af mink, som vedrører politiets brug af et "action card" ved kontakten med minkavlere i forbindelse med gennemførelsen af regeringens beslutning om aflivning af mink i efteråret 2020.</p> <p>Ifølge kommissoriet ønskes en undersøgelse og redegørelse for det faktiske hændelsesforløb i forbindelse med politiets involvering i kontakten med minkavlere med særligt fokus på brugen af et "action card". Det ønskes herunder belyst, af hvem, hvordan og hvornår det blev besluttet, at politiet skulle indgå i opsøgende kontakt med minkavlere, og af hvem, hvordan og hvornår det blev besluttet, at der til brug for denne kontakt skulle udarbejdes et "action card". Udformningen af det anvendte "action card" ønskes belyst, herunder ønskes det særligt belyst, hvilke skridt der blev taget til juridisk kvalitetssikring af det pågældende "action card". Desuden ønskes det belyst, hvilken instruktion politipersonalet modtog om brugen og i øvrigt om kommunikationen med minkavlere samt i hvilket omfang og hvordan der blev fulgt op på de erfaringer, som politiet undervejs i indsatsen gjorde med kontakten med minkavlere på grundlag af det pågældende "action card".</p> <p>Endelig ønskes en selvstændig juridisk vurdering af det eller de anvendte "action cards" indhold og – i det omfang det måtte blive konstateret, at indholdet ikke svarede til gældende ret – en vurdering af misforholdets omfang og klarhed. Yderligere ønskes det belyst, hvorvidt der undervejs i forløbet er afgivet urigtige eller vildledende oplysninger til Folketinget, samt hvorvidt myndigheder eller personer har gjort sig skyldige i fejl eller forsømmelser, herunder egentligt retsstridige forhold. Dog ønskes ikke en vurdering til belysning af, om der er grundlag for at gøre ansvar gældende mod ministre.</p>
Periode	3. – 10. november 2020
Datering	8. oktober 2021
Opdragsgiver	Folketingets udvalg for forretningsordenen
Undersøger	<p>Advokatfirmaet Andersen Partners v/advokat Claus Guldager</p> <p>På baggrund af det, der er anført i undersøgelsesrapporten om undersøgerens habilitet, må det lægges til grund, at undersøgeren ikke var opdragsgivers sædvanlige advokat.</p>
Metode	<p>Af kommissoriet for undersøgelsen fremgår, at advokatundersøgelsen skal bygge på en gennemgang af materiale i relevante departementer og myndigheder vedrørende de forhold og den periode, der er genstand for undersøgelsen, herunder alle sagens dokumenter, herunder journaliserede og journaliseringspligtige e-mails og sms'er.</p> <p>Der kan ikke foretages afhøringer af eller indhentes udtalelser el.lign. fra implicerede embedsmænd, politipersonale eller andre. Derimod er der intet til hinder for, at der som led i tilrettelæggelsen af advokatundersøgelsen afholdes møder med de relevante myndigheder i sagsoplysende øjemed, herunder med det formål at efterspørge materiale, som ikke er journaliseret.</p>

Det fremgår af undersøgelsesrapporten, at der er afholdt enkelte sådanne møder.

Der er ikke foretaget høring af nogen personer eller myndigheder forud for offentliggørelse af undersøgelsesrapporten, men enkelte personer er orienteret om undersøgelsens resultater samtidig med opdragsgiver.

GDPR Af undersøgelsesrapporten vedrørende den sideløbende advokatundersøgelse af den del af sagen om aflivning af mink, som vedrører bortskaffelsen af de aflivede mink ved nedgravning fremgår, at en række persondatterlige spørgsmål har været drøftet mellem undersøgerne i de to undersøgelser.

Henvisning til Danske advokaters vejledning

Ja

Offentlighed

Undersøgelsen er offentligt tilgængelig

Det fremgik allerede af kommissoriet, at dette skulle være tilfældet.

Kilde

[Undersøgelsesrapporten](#)

[Granskningskommissionen om minks hjemmeside](#)

Bemærkninger

Undersøgelsen førte til, at kommissoriet for Granskningskommissionen om mink blev udvidet.

---

14. Nedgravningen af aflivede mink i efteråret 2020

Beskrivelse	<p>Advokatundersøgelsen omfatter den del af sagen om aflivning af mink, som vedrører bortskaffelsen af de aflivede mink ved nedgravning.</p> <p>Ifølge kommissoriet ønskes en undersøgelse og redegørelse for det faktiske hændelsesforløb i forbindelse med nedgravningen. Herunder ønskes det belyst, hvilke myndigheder og personer, som var involveret i beslutningen om, at aflivede mink skulle bortskaffes ved nedgravning, hvilke konkrete miljømæssige, sundhedsmæssige og veterinær Sundhedsmæssige undersøgelser og vurderinger, som blev gennemført og på hvilke trin af beslutningsprocessen, samt hvilke øvrige muligheder for bortskaffelse, der blev overvejet, og hvorfor de blev fravalgt. Derudover ønskes det belyst, hvordan effektueringen af beslutningen om nedgravning forløb, herunder særlig med hvilke midler det under arbejdet blev søgt sikret, at nedgravningen skete på en miljømæssig, sundhedsmæssig og veterinær Sundhedsmæssig forsvarlig måde. I samme forbindelse ønskes det belyst, hvilket myndighedstilsyn der blev udført med arbejdet, og hvordan der blev fulgt op på eventuelle afgørelser, anbefalinger m.v. fra tilsynsmyndigheder samt, hvordan der i øvrigt blev reageret på fremkomne oplysninger eller erfaringer under arbejdet, som kunne indikere, at nedgravningen kunne få utilsigtede konsekvenser.</p> <p>Endelig ønskes belyst, hvorvidt der undervejs i forløbet er afgivet urigtige eller vildledende oplysninger til Folketinget samt en vurdering af, hvorvidt myndigheder eller personer har gjort sig skyldige i fejl eller forsømmelser, herunder egentligt retsstridige forhold. Dog ønskes ikke en vurdering til belysning af, om der er grundlag for at gøre ansvar gældende mod ministre.</p>
Periode	1. juli – 31. december 2020
Datering	Undersøgelsen blev afleveret den 8. oktober 2021
Opdragsgiver	Folketingets udvalg for forretningsordenen
Undersøger	<p>Advokatfirmaet energi & miljø v/advokat Pernille Aagaard Truelsen og advokatfirmaet SJ Law v/advokat Karen-Margrethe Schebye</p> <p>På baggrund af det, som er anført i undersøgelsesrapporten om undersøgelsens baggrund, må det lægges til grund, at undersøgerne ikke var opdragsgivers sædvanlige advokat.</p>
Metode	<p>Af kommissoriet for undersøgelsen fremgår, at advokatundersøgelsen skal bygge på en gennemgang af materiale i relevante departementer og myndigheder vedrørende de forhold og den periode, der er genstand for undersøgelsen, herunder alle sagens dokumenter, herunder journaliserede og journaliseringspligtige e-mails og sms'er.</p> <p>Der kan ikke foretages afhøringer af eller indhentes udtalelser el.lign. fra implicerede embedsmænd, politipersonale eller andre. Derimod er der intet til hinder for, at der som led i tilrettelæggelsen af advokatundersøgelsen afholdes møder med de relevante myndigheder i sagsoplysende øjemed, herunder med det formål at efterspørge materiale, som ikke er journaliseret.</p> <p>Undersøgelsesrapporten har ikke været sendt i høring hos berørte personer eller myndigheder.</p>

GDPR	Undersøgelsesrapporten indeholder et særskilt afsnit med persondataretlige overvejelser.
Henvisning til Danske advokaters vejledning	Nej
Offentlighed	Undersøgelsen er offentligt tilgængelig Det fremgik allerede af kommissoriet, at dette skulle være tilfældet.
Kilde	Undersøgelsesrapporten Beretning om advokatundersøgelse om nedgravning af aflivede mink
Bemærkninger	Undersøgelsen har foreløbig ikke ført til yderligere.

---

15. Aalborg Kommunes indgåelse af udbygningsaftaler

Beskrivelse	<p>Advokatundersøgelsen vedrører By- og Landskabsforvaltningen i Aalborg Kommunes praksis i forbindelse med drøftelser om og indgåelse af udbygningsaftaler med private aktører i perioden 1. januar 2011 – 1. september 2021, idet der i nogle sager er rejst tvivl om, hvorvidt betingelsen om, at en udbygningsaftale skal indgås "på opfordring af en grundejer", dvs. frivilligt, er iagttaget af forvaltningen.</p> <p>Undersøgelsen omfatter ikke en stillingtagen til eventuelt disciplinært ansvar.</p>
Periode	2011-21
Datering	9. december 2021
Opdragsgiver	Aalborg Kommune
Undersøger	<p>Advokatfirmaet Horten</p> <p>Det fremgår af undersøgelsesrapporten, at undersøgeren ikke er opdragsgivers sædvanlige advokat.</p>
Metode	<p>Advokatundersøgelsen er foretaget på grundlag af skriftligt materiale.</p> <p>Der er ingen oplysninger om kontradiktion eller høring i undersøgelsesrapporten.</p>
GDPR	Der foreligger ingen oplysninger om, hvorvidt undersøgelsen har givet anledning til persondataretlige overvejelser.
Henvisning til Danske advokaters vejledning	Nej
Offentlighed	Det fremgik allerede af kommissoriet, at advokatundersøgelsen ville blive offentliggjort (med anonymisering i nødvendigt omfang af konkrete oplysninger om personer og virksomheder).
Kilde	Undersøgelsesrapporten Aalborg Kommunes hjemmeside
Bemærkninger	Aalborg Kommune har i forlængelse af undersøgelsen indledt personalejuridiske undersøgelser og anmodet om en supplerende advokatundersøgelse.

Bilag 2: Undersøgelsernes formål og konsekvenser

		Undersøgelse af opdragsgiverens forhold, herunder om der er forhold, som kan medføre, at opdragsgiveren kan pålægges et ansvar	Undersøgelse af en eller flere medarbejdere eller medlemmers ageren, herunder af om denne bør få (ansættelses)retlige konsekvenser	Undersøgelse af forhold, hvorom det på forhånd vides, at et eventuelt straffe- eller erstatningsansvar i anledning af forholdet vil være forældet	Bemærkninger
1	Mulige seksuelle krænkelser i Den Katolske Kirke i Danmark	X	X	X	Mens undersøgelsen pågik, udkom Den katolske kirke i Danmarks reviderede beredskab over for seksuelle overgreb mod børn og unge begået af præster eller andre kirkelige medarbejdere Der blev i anledning af sagen indledt disciplinære sager mod en håndfuld præster i Den katolske kirke i Danmark
2	Mulige krænkende handlinger på TV 2	X	X	X	Undersøgelsen har ført til sanktioner over for fem personer med tilknytning til TV2. Desuden er der iværksat en række personalepolitiske tiltag
3	Mulig grænseoverskridende adfærd fra Københavns Kommunes forhenværende overborgmester	X	X	X	Overborgmesteren trak sig fra sin post den 19. oktober 2020, inden undersøgelsen blev iværksat.
4	Mulige krænkende handlinger i DanBred		X		Undersøgelsen medførte, at direktøren for DanBred og den siddende bestyrelse i september 2021 fratrådte
5	Mulige krænkende handlinger i Det Konservative Folkeparti		X	X	Undersøgelsen medførte, at et folketingsmedlem den 18. august 2021 blev ekskluderet at Det Konservative Folkeparti
6	Mulige krænkende handlinger over for medlemmer af DR Pige-koret	X	X	X	Inden undersøgelsen forelå, trak en tidligere chefdirektør for DR Pige-koret sig fra en række tillidshverv i dansk kulturliv. En anden tidligere chefdirektør, som var omfattet af undersøgelsen, døde i 2001. De to tidligere chefdirektører er af DR begge blevet frataget titlen "æresdirektør". Der er iværksat en række tiltag med henblik på at ændre kulturen omkring pige-koret.
7	Forholdene for elitesvømmere i Dansk Svømmeunion	X		X	Undersøgelsen har ført til ændring af lov om eliteidræt med henblik på blandt andet at styrke atleternes medindflydelse i Team Danmarks bestyrelse og skærpe Team Danmarks tilsynsforpligtelse.
8	Behandling af politianmeldelser indgivet af Divine	X	X		Undersøgelsen har ført til, at der efterfølgende er stillet

	Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS				flere spørgsmål i Folketingets Retsudvalg.
9	SKATs udbetaling af refusion af udbytteskat		X		Undersøgelsen førte til, at kommissoriet for undersøgelseskommissionen om SKAT den 9. april 2018 blev udvidet, således at det også kom til at omfatte SKAT's forvaltning af udbytteskatteområdet.
10	Administrationen af forskeres særaftaler med Statens Serum Institut		X		Undersøgelsen førte til, at direktøren for Statens Serum Institut den 29. juni 2020 fratrådte.
11	Fredericia kommunes salg af en byggegrund til den daværende borgmester i kommunen		(X)		Kommunen havde allerede inden advokatundersøgelsen indgivet politianmeldelse og hjemsendt flere medarbejdere. Efter undersøgelsesrapportens offentliggørelse, blev der indledt en række personalesager og truffet beslutning om opstramning af en række administrative rutiner i kommunen.
12	Eventuelle uregelmæssigheder i driften/administrationen af Østjysk Bolig		X		Undersøgelsen har ført til politianmeldelse af en række forhold. Desuden er det besluttet, at Østjysk Bolig foreløbig skal administreres af Lejerbo.
13	Politiets brug af actioncards i sagen om aflivning af mink	X	X		Undersøgelsen førte til, at kommissoriet for Granskningskommissionen om mink blev udvidet.
14	Nedgravningen af aflivede mink i efteråret 2020		X		Undersøgelsen har foreløbig ikke ført til yderligere.
15	Aalborg Kommunes indgåelse af udbygningsaftaler	X	(X)		Aalborg Kommune har i forlængelse af undersøgelsen indledt personalejuridiske undersøgelser og anmodet om en supplerende advokatundersøgelse.

Bilag 3: Interviews som grundlag for undersøgelserne

		Nej	Ja Med under- søgeren el- ler dennes repræsen- tant	Ja Med under- søgeren og en eller flere repræ- sentanter for op- dragsgive- ren	Bisidder el- ler efterføl- gende ad- vokatbi- stand i visse til- fælde be- talt af op- dragsgiver
1	Mulige seksuelle krænkelser i Den Katolske Kirke i Danmark		X		+
2	Mulige krænkende handlinger på TV 2			X	÷
3	Mulig grænseoverskridende adfærd fra Københavns Kommunes forhenværende overborgmester		X		÷
4	Mulige krænkende handlinger i DanBred			X	+
5	Mulige krænkende handlinger i Det Konservative Folkeparti		X		÷
6	Mulige krænkende handlinger over for medlemmer af DR Pige-koret		X		?
7	Forholdene for elitesvømmere i Dansk Svømmeunion		X		?
8	Behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS	X			
9	SKATs udbetaling af refusion af udbytteskat	X			
10	Administrationen af forskeres særaftaler med Statens Serum Institut	X			
11	Fredericia kommunes salg af en byggegrund til den daværende borgmester i kommunen		X		?
12	Eventuelle uregelmæssigheder i driften/administrationen af Østjysk Bolig		X		?
13	Politiets brug af actioncards i sagen om aflivning af mink	X			
14	Nedgravningen af aflivede mink i efteråret 2020	X			
15	Aalborg Kommunes indgåelse af udbygningsaftaler	X			?

Bilag 4: Valg af undersøger

		Ingen tidligere klientrelation mellem opdragsgiver og undersøger eller den advokatvirksomhed, undersøger er tilknyttet	Tidligere klientrelation mellem opdragsgiver og undersøger eller den advokatvirksomhed, undersøger er tilknyttet	Uoplyst om der er en tidligere klientrelation mellem opdragsgiver og undersøger eller den advokatvirksomhed, undersøger er tilknyttet	Andet
1	Mulige seksuelle krænkelser i Den Katolske Kirke i Danmark	X			
2	Mulige krænkende handlinger på TV 2		X		
3	Mulig grænseoverskridende adfærd fra Københavns Kommunes forhenværende overborgmester	X			
4	Mulige krænkende handlinger i DanBred			X	
5	Mulige krænkende handlinger i Det Konservative Folkeparti			X	
6	Mulige krænkende handlinger over for medlemmer af DR Pige-koret			X	
7	Forholdene for elitesvømmere i Dansk Svømmeunion	X			
8	Behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS	X			
9	SKATs udbetaling af refusion af udbytte-skat				Advokatnævnet har i 2019 truffet afgørelse om, at undersøgerne var inhabile,

idet andre advokater i advokatvirksomheden i 2014-15 havde rådgivet en anden klient om refusion af udbytteskatt. Advokatnævnets afgørelse er indbragt for domstolene. Sagen verserer fortsat.

10	Administrationen af forskeres særftaler med Statens Serum Institut		X
11	Fredericia kommunes salg af en byggegrund til den daværende borgmester i kommunen	X	
12	Eventuelle uregelmæssigheder i driften/administrationen af Østjysk Bolig		X
13	Politiets brug af actioncards i sagen om aflivning af mink	X	
14	Nedgravningen af aflivede mink i efteråret 2020	X	
15	Aalborg Kommunes indgåelse af udbygningsaftaler	X	

Bilag 5: Er undersøgelsen helt eller delvist offentligt tilgængelig?

	Ja	Nej	I det omfang, der er gennemført interview, er referat af disse medtaget i undersøgelsesrapporten i videre omfang
1	Mulige seksuelle krænkelse i Den Katolske Kirke i Danmark	X	Ja
2	Mulige krænkende handlinger på TV 2		X
3	Mulig grænseoverskridende adfærd fra Københavns Kommunes forhenværende overborgmester		X ²⁸ Ja
4	Mulige krænkende handlinger i DanBred		X
5	Mulige krænkende handlinger i Det Konservative Folkeparti		X
6	Mulige krænkende handlinger over for medlemmer af DR Pige-koret	X	Nej
7	Forholdene for elitesvømmere i Dansk Svømmeunion	X	Nej ²⁹
8	Behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business Solutions ApS og Lisborg Holding ApS	X	
9	SKATs udbetaling af refusion af udbytteskat	X	
10	Administrationen af forskeres sær-aftaler med Statens Serum Institut	X	
11	Fredericia kommunes salg af en byggegrund til den daværende borgmester i kommunen	X	Ja
12	Eventuelle uregelmæssigheder i driften/administrationen af Østjysk Bolig	X	Nej
13	Politiets brug af actioncards i sagen om aflivning af mink	X	
14	Nedgravningen af aflivede mink i efteråret 2020	X	
15	Aalborg Kommunes indgåelse af udbygningssaftaler	X	

²⁸ Undersøgelsen har tidligere været offentlig tilgængelig på Københavns Kommunes hjemmeside

²⁹ Der er kun medtaget enkeltstående citater

Bilag 6: Undersøgelsernes karakter, jf. Danske Advokaters kriterier³⁰

		Uaf- hængig advokat	Skriftligt kommis- sorium	Under- søgeren har haft adgang til alt re- levant skriftligt materi- ale	Kontra- diktion ³¹	Offentliggø- relse af kom- missorium senest samti- dig med un- dersøgelses- rapporten	Oriente- ring af de under- søgte om undersø- gelsens konklusi- oner	Under- søgelsen fremstår ikke som en afgø- relse
1	Mulige seksuelle krænkelser i Den Katolske Kirke i Danmark	+	+	+	+	+	+	+
2	Mulige kræn-kende handlinger på TV 2	÷	?	?	+	÷	÷	?
3	Mulig grænse-overskridende adfærd fra Københavns Kommunes forhenværende overborgmester	+	+	+	+	+	+	+
4	Mulige kræn-kende handlinger i DanBred	?	?	?	÷	÷	?	?
5	Mulige kræn-kende handlinger i Det Konservative Folkeparti	?	?	?	+	÷	÷	+
6	Mulige kræn-kende handlinger over for medlemmer af DR Pige-koret	?	+	+	+	+	?	+
7	Forholdene for elitesvømmere i Dansk Svømmeunion	+	+	+	+	+	?	+
8	Behandling af politianmeldelser indgivet af Divine Business	+	+	+	+	+	+	+

³⁰ Justitia har alene haft adgang til selve undersøgelsesrapporten vedrørende 12 af de 15 undersøgelser.

³¹ "De berørte skal have lejlighed til kontradiktion i forhold til de faktuelle oplysninger og efter omstændighederne tillige i forhold til spørgsmål af retlig karakter, inden undersøgelsen afsluttes."

	Solutions ApS og Lisborg Holding ApS							
9	SKATs udbetaling af refusion af udbytteskat	?	+	+	+	+	+	+
10	Administrationen af forskeres sær aftaler med Statens Serum Institut	?	+	+	+	+	+	+
11	Fredericia kommunes salg af en byggegrund til den daværende borgmester i kommunen	+	+	+	+	+	+	+
12	Eventuelle uregelmæssigheder i driften/administrationen af Østjysk Bolig	?	+	+	?	÷	?	+
13	Politiets brug af actioncards i sagen om aflivning af mink	+	+	+	÷	+	÷	+
14	Nedgravningen af aflivede mink i efteråret 2020	+	+	+	÷	+	÷	+
15	Aalborg Kommunes indgåelse af udbygningsaftaler	+	+	+	?	+	?	+

**DANMARKS UAFHÆNGIGE
JURIDISKE TÆNKETANK**

